
Numerus fixus

Twee bacheloropleidingen
trappen op rem | **p.6** |

Natuurgeweld

Meer moorden bij
extreem weer | **p.8** |

Flora

Nieuwe plantenatlas
krijgt 25 delen | **p.10** |

RESOURCE ^[NL]

Voor studenten en medewerkers van Wageningen UR

nr. 11 – 28 januari 2016 – 10e jaargang

Leven tussen vluchtelingen

p.12

>> WOUT + VOETBALPLAATJES

Wout Pronk, medewerker post- en archiefzaken LEI, Den Haag

‘Het is pure nostalgie’

Veel mensen doen het als kind: voetbalplaatjes verzamelen. Plaatjes bij de kauwgum, aan de pomp, in de supermarkt. Wout Pronk is er nooit mee gestopt. Talloze albums vol heeft ie. En natuurlijk foto's met handtekening. 'Vroeger waren voetballers nog benaderbaar, kon je nog tot in de kleedkamer komen. Die oude plaatjes vind ik het leukst. Oh, en als iemand op zolder nog een incompleet album heeft liggen, hou ik me aanbevolen.' RK / Foto: Harmen de Jong

>> INHOUD

nr. 11 – 10e jaargang

>> **4**

KAMERLEDEN

Haagse visite op de campus

>> **16**

OUDE GLORIE

Unitas terug in eigen verleden

>> **20**

SPOOKSTEDEN

Nieuwbouw China staat massaal leeg

EN VERDER

- 5** Studiepunten voor MOOC
- 6** Statiegeldonderzoek 'onzorgvuldig'
- 9** Crowd meet luchtkwaliteit
- 18** Interviews met nieuwe directeuren
- 22** Doet wetenschap aan 9 tot 5?
- 24** Zwemles voor internationale student
- 27** Nog geen selectie voor master
- 25** Ondertussen in Iran

NOEM HET BEESTJE BIJ DE NAAM

Vijf potvissen beheersten even het landelijke nieuws. Zoals gebruikelijk struikelden allerlei deskundigen over elkaar heen om iets te zeggen over dit fenomeen. Elk programma heeft zijn eigen favoriet. Iemand van het walvisteam van Naturalis of van het Dutch Wildlife Health Centre van de Universiteit Utrecht. Ook Eco-mare en het NIOZ deden een duit in het zakje, aangevuld met de levenservaring van een Texelse strandjutter. Wij hadden onze eigen Mardik Leopold. Hij was de allereerste die na een paar dagen kon melden dat de potvissen gezond waren. Landelijke media pakten ons bericht op en gingen aan de haal met Leopold. Maar waar werkt hij nu eigenlijk? Allerlei varianten kwamen voorbij: Imares, Wageningen University, Wageningen Universiteit, 'Imares, onderdeel van Wageningen UR' en zelfs 'het Texelse Imares'. Het gaat natuurlijk om de inhoud van Leopolds verhaal, maar duidelijk is wel dat buitenstaanders niet snappen waar hij werkt. Toeval wil dat ik deze week ook word overspoeld met geruchten over een nieuw merkenbeleid van Wageningen UR dat op komst zou zijn. Het fijne weet ik er nog niet van, maar wellicht kan de casus Leopold ter inspiratie dienen.

Edwin van Laar

>> [Is gehaghtballen eten een recht? | p.11](#)

WAGENINGEN UR DOET ZAKEN IN IRAN

- Iran wil advies over landbouw en waterbeheer
- Droogte is groot probleem

Wageningen UR werkt aan een plan voor verbetering van de landbouwproductie in Iran. Ook ontwikkelen medewerkers van de universiteit een curriculum voor een nieuw waterinstituut in Iran en gaan ze mogelijk trainingen verzorgen voor betere voedselveiligheid in het land. De initiatieven zijn een antwoord op een verzoek van een Iraanse delegatie die afgelopen jaar op bezoek was in Wageningen. Die heeft Wageningen UR gevraagd om kennis te leveren op het gebied van landbouw en waterbeheer, aldus Wageningen International.

De Iraanse landbouw kampt met grote droogte en dalende grondwaterstanden. Wageningen UR werkt aan een multidisciplinaire aanpak om efficiënter met het beschikbare water om te gaan. Daarbij speelt de Wageningse kennis op het gebied van klimaat-slimme landbouw, irrigatie en veredeling van droogteresistente gewassen een rol.

Wageningen UR is ook gevraagd om bij te dragen aan het curriculum van een nieuw waterinstituut in Te-

heran. Dat gaat zich richten op cursussen, consultancy en een beroepsopleiding op het gebied van watermanagement. De Wageningse inbreng richt zich op de thema's 'water en landbouw' en 'water en economie'. De cursussen worden nu al gegeven in de bachelor- en masteropleiding Land and Water Management. Ook het waterinstituut Unesco-IHE uit Delft gaat een bijdrage leveren aan het nieuwe Iraanse waterinstituut.

Voorts heeft Iran interesse in de Wageningse kennis op het gebied van voedselveiligheid. In dat kader tekent het Rikilt op 29 januari een intentieverklaring voor samenwerking met de Shahid Beheshti University of Medical Sciences (SBUMS) in Teheran. De samenwerking moet nog concreet worden vormgegeven, maar Rikilt-directeur Robert van Gorcom verwacht dat zijn instituut trainingen gaat geven over hoe je met nieuwe apparatuur en methoden verontreinigingen in het voedsel kunt opsporen. Maar de Iraanse partners hebben meer ambities, schat Van Gorcom in. Hij denkt dat de universiteit een referentielabo-

ratorium wil ontwikkelen, dat niet alleen ongewenste stoffen in voedsel detecteert maar ook de kwaliteit van het onderzoek naar voedselverontreinigingen zelfstandig kan verbeteren. Mogelijk wil deze universiteit ook promovendi bij het Rikilt financieren om nieuwe analysemethoden te ontwikkelen.

De samenwerking met Iran stond de afgelopen jaren op een laag pitje door de westerse sancties. Maar ondanks die sancties zijn er altijd banden geweest tussen Iraanse kennisinstellingen en Wageningen UR. Zo trainde het Rikilt afgelopen jaar al twee mede-

werkers van de Shahid Beheshti University voor de detectie van pcb's en dioxine in voedsel. De belangrijkste partners van Wageningen Universiteit zijn de University of Teheran, de Tarbiat Modares University en de Ferdowsi University of Mashhad. Er werken momenteel 35 Iraanse promovendi in Wageningen. De universitaire onderzoekers publiceerden de afgelopen vijf jaar bijna honderd wetenschappelijke artikelen met Iraanse collega's. **AS**

Zie ook de rubriek 'Ondertussen in...' op blz. 29.

FOTO: CPWF BASIN FOCAL PROJECT

FOTO: GUY ACKERMANS

TWEDE KAMER OP BEZOEK

Een delegatie van de Tweede Kamer was op 25 januari te gast op de campus van Wageningen UR.

Tijdens een boordevol programma lieten de Kamerleden zich informeren over Wagenings bodem- en klimaatonderzoek, gezondheidsonderzoek, genetische modificatie en onderzoek voor de biobased economy. De middag werd afgesloten met een borrel in Impulse, waar ook een handvol jonge Wageningse kennisbedrijven zich presenteerden.

Tijdens de presentatie over voedselzekerheid en nieuwe veredelings technieken in Radix bleek dat de Kamerleden veel vragen hadden over hoe de voedselproductie in de wereld moet toenemen. De Tweede Kamer vergadert binnenkort over deze onderwerpen. **AS**

STUDIEPUNTEN VOOR MOOC

• Primeur: punten halen met online vak

Masterstudenten kunnen vanaf april een volledig online keuzevak volgen en daar drie studiepunten mee verdienen. Het is voor het eerst dat een MOOC (massive open online course) punten waard is.

Het vak *The future of food; environmental sustainability* is helemaal online te volgen. De

studiepunten zijn echter alleen te verdienen door op de campus het examen te halen. Het is in Europa namelijk nog niet mogelijk om een online behaald certificaat om te zetten in officiële credits. 'Maar het gaat er wel naartoe dat je MOOC's, mits fatsoenlijk getoetst, kunt volgen als onderdeel van je opleiding', zegt Ulrike Wild, directeur distance learning bij Wageningen UR. Ze vertelt dat de universiteiten en het ministerie van Onder-

wijs ook praten over de mogelijkheid studiepunten te verdienen met MOOC's van andere universiteiten.

Voor het eerste Wageningse online keuzevak kunnen studenten zich nu al inschrijven. Ze mogen twee periodes (periode 5 en 6) over het vak doen. Volgend studiejaar zal *The future of food: environmental sustainability* zelfs het hele jaar openstaan als online keuzevak. Examens worden dan vier keer per jaar geroosterd. **KG**

©COLUMN|STIJN

PhD

Met bonzend hart denk ik aan mijn net ingediende manuscript. Die ene komma daar en dat raar geformuleerde woord

verderop, had ik die nu wel of niet aangepast? 'Nee!', zeg ik hardop tegen mijzelf, 'het is weg, je gaat het niet meer nakijken.' Ik zucht een paar keer diep.

Net als het me lukt om rustiger te ademen, bekruipt een licht paniekgevoel mijn lijf. Had ik tabel 2 niet nog eens na moeten kijken? Straks staat ergens 0.031, terwijl het 0.032 had moeten zijn. Of, nog erger, is ergens een rij verschoven en maken beleidsmakers foute beslissingen op basis van mijn geklungel.

Ik roep mijzelf tot de orde: 'Stijn, je hebt dit minstens duizend keer nagekeken, het is goed.' Ik zucht nog een paar keer diep. Mijn paniekgevoel maakt langzaam plaats voor algemene zorgen over mijn proefschrift. Dit manuscript is nog maar het begin. Straks moet er een heel boekwerk liggen, met tig getallen en miljoenen gelegenheden om fouten te maken.

Ik probeer aan iets anders te denken. Even geen wetenschap. Even niet denken aan alles wat in het verleden beter had gemoeten of in de toekomst mis kan gaan. Ik bel een vriend van vroeger. Hij zorgt voor Schotse hooglanders in natuurgebieden, dat moet rustgevend zijn.

'Hoe gaat het eigenlijk met jou?', vraagt hij na een tijdje. 'Nou, ik ben blij als mijn PhD erop zit', zeg ik zachtjes. 'Straks lukt het niet. Hoe moet het dan toch verder met mijn leven?' Er valt een stilte. 'Eh, sorry', zegt hij aarzelend, 'wat betekent PhD?' **KG**

Stijn van Gils (28) doet promotieonderzoek naar ecosysteemdiensten in de landbouw. Maandelijks beschrijft hij zijn worsteling met het systeem wetenschap.

kort

>>VISTEELT

Onderzoek verhuisd

Vijf visteeltonderzoekers van Imares in Yerseke zijn verhuisd naar Livestock Research in Wageningen. Op de campus hopen ze beter te kunnen samenwerken met de dieronderzoekers. Drie onderzoekers zijn ondergebracht bij het Animal Breeding and Genomics Centre in Radix, de andere twee in Zodiac. De vijf werken onder andere aan de introductie van de *yellowtail kingfish* (*Seriola lalandi*) in Europa. Dit familielid van de horsmakreel uit de Indische en Grote Oceaan is erg gewild voor de Japanse sushi. **AS**

FOTO: ROBERT BLONK

>>CROWDFUNDING

Platform van start

Geld doneren aan Wagenings onderzoek kan vanaf maandag 25 januari op crowdfunding.wageningenur.nl. Drie projecten kregen op 18 januari goedkeuring om online fondsen te gaan werven. Het eerste is Muggenradar van Sander Koenraadt en Arnold van Vliet. Zij willen 25.000 euro ophalen voor het ontwikkelen van een app. Wieger Wamelink, die op nagebootste Mars- en maagrond groente teelt, hoopt 25.000 euro in te zamelen voor uitbreiding van dit onderzoek. Gerlinde De Deyn, Ingrid Lubbers en Jan-Willem van Groenigen vragen 'de crowd' ten slotte om 10.000 euro zodat ze samen met kunstenaar Wim van Egmond filmpjes kunnen maken over de interactie tussen het leven boven en onder de grond. **KG**

>>TEAM VAN HET JAAR

Ebolabestrijders

De medewerkers van het Centraal Veterinair Instituut (CVI) die afgelopen jaar analyses uitvoerden in ebolalabs in Sierra Leone en Liberia, zijn verkozen tot Team van het Jaar van de Animal Sciences Group. Het gaat om Bart Kooi, Arie Kant, Jet Kant, Annemieke Dinkla, Heleen Klos, Nancy Beerens en Evelien Kern. Ze hebben in 2015 hun expertise ingezet om de ebolapandemie te helpen bestrijden. De prijs, die sinds 2006 wordt uitgereikt, bestaat uit een bronzen beeld voor het team en 500 euro en een gegraveerde pen voor elk teamlid. **AS**

Meer weten?

Lees de uitgebreide versies van deze berichten op resource-online.nl.

STATIEGELDONDERZOEK ONZORGVULDIG

• Uitspraak integriteitscommissie uitgelekt

Een Wageningse onderzoek naar de kosten van het statiegeldsysteem voor PET-flessen uit 2012 is onzorgvuldig. Dat concludeert de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) van Wageningen UR, meldt dagblad *Trouw* op basis van een uitgelekt rapport.

De commissie kreeg 14 klachten over het onderzoek van Food & Biobased Research. Een daarvan is gegrond: de onderzoekers hadden de afvalcijfers van bedrijven wetenschappelijk moeten toetsen.

Op basis van die cijfers schatten de onderzoekers de kosten van het statiegeldsysteem destijds hoog in, waarna de opdrachtgevers – de bedrijven – het rapport doorpeelden naar de politiek met het doel om het statiegeldsysteem af te schaffen. Voorstanders van dat systeem wantrouwden de kostenraming en dienden een klacht in bij de CWI. Die concludeert nu dat de onderzoekers de wetenschappelijke integriteit niet hebben geschonden, maar wel onzorgvuldig zijn geweest.

Het rapport van de commissie is nog niet openbaar, stelt woordvoerder Simon Vink van Wageningen UR. Hij vermoedt dat een van de klagers de conceptuitspraak naar *Trouw* heeft gestuurd. **AS**

Meer weten over de statiegeldkwestie?

Op resource-online.nl staan alle feiten op een rij.

TWEE OPLEIDINGEN WILLEN NUMERUS FIXUS

• Biotechnologie en Moleculaire levenswetenschappen • Grote belangstelling baart zorgen

De opleidingscommissies van Biotechnologie en Moleculaire levenswetenschappen hebben een numerus fixus aangevraagd. Volgens de commissies dreigt de tumultueuze groei van de bacheloropleidingen ten koste te gaan van de onderwijskwaliteit.

Beide opleidingen zijn afgelopen jaren hard gegroeid. Biotechnologie had in 2011 nog 52 eerstejaars tegen 108 dit jaar. In de vooraanmeldingen voor komend collegejaar staat de opleiding wederom flink in de plus. Het aantal eerstejaars bij Moleculaire levenswetenschappen groeide sinds 2011 van 44 naar 92 nieuwe studenten. De overweldigende belangstelling van scholieren baart de opleidingscommissie zorgen. Afgelopen november trok een open dag zevenhonderd belangstellenden, tegen circa driehonderd in eerdere jaren.

‘We kunnen het aan als we ieder jaar een paar procent groeien’, zegt Sonja Isken, opleidingsdirecteur van Biotechnologie. ‘Maar als er nog twee keer 20 tot 30 procent

bijkomt, hebben we echt een probleem.’ Zo zou het niet mogelijk zijn op tijd voldoende nieuwe docenten aan te nemen en de roosters om te gooien. Ook de kwaliteit van practica komt in het geding, zegt Wilko van Loon, opleidingsdirecteur bij Moleculaire levenswetenschappen. ‘Het lukt dan niet meer studenten in tweetallen te laten werken, dus moet dat in drietallen. Dat is een kwaliteitsvermindering.’

Aan de invoering van een numerus fixus gaat een lang traject vooraf. Zo moet de maatregel worden goedgekeurd door onder meer het onderwijsinstituut van Wageningen Universiteit, de raad van bestuur en de medezeggenschap. Het studentenplafond kan daarom op zijn vroegst in september 2017 worden ingevoerd. Juist vanwege die lange weg wordt de aanvraag nu al gedaan, legt Isken uit. Mocht de instroom meevalen, kan de aanvraag nog worden ingetrokken.

Het aantal eerstejaars en de totale studentenpopulatie van Wageningen Universiteit groeien al jaren gestaag. Tot dusver voerde één opleiding een numerus fixus in. Voeding en gezondheid laat sinds 2014 nog maar 130 (inmiddels 140) studenten toe. **RR**

FOTO: AART-JAN VAN DE GLIND

PASTA PRINTEN

Hoe kun je pasta printen met een 3D-printer? Dat onderzochten drie Tilburgse scholieren, onder wie Irene Mommers (foto), voor hun profielwerkstuk. Ze maakten een pastadeeg waarmee ze bij Levensmiddelenprocesstechnologie laagje voor laagje een wiel printten. Hoewel het printen van plastic steeds gewoner wordt, is een eigen maaltijd printen geen sinecure. Het ontwerp van de scholieren voor een roosje was te ingewikkeld en ook aan het pastawiel moet nog wat worden geëxperimenteerd voordat we het op ons bord zien. **RR**

Bekijk het filmpje
op resource-online.nl.

DUIVENDAAL WORDT FORUM, HOF OF PARK

- Drie plannen voor WUR-terrein
- Oude bestuurscentrum verdwijnt

Het kan nog alle kanten op met de invulling van het gebied Duivendaal, de voormalige 'campus' van Wageningen UR in het centrum van de stad. Dat bleek vorige week tijdens de tweede publieksavond over Duivendaal. Stedenbouwkundige Marlies Rohmer presenteert de drie plaatjes: Duivendaal als forum, hof of park.

Alle drie vertegenwoordigen volgens Rohmer het typische 'Duivendaal-gevoel'. Dat betekent: groen, een mix van functies en een centrale plaats voor de aanwezige monumentale gebouwen. In alle plannen is voor het voormalige bestuursgebouw van Wageningen UR geen plek meer. Ook het monumentale Meteo-gebouw staat op de tocht.

Plan Forum kenschets zich door losstaande, op de bestaande monumenten lijkende gebouwen rondom een centraal deel met pleinen. Het Hof bestaat uit diverse U-vormige hoven, elk met een middenruimte voorzien van een bij-

zondere boom. Het Park onderscheidt zich doordat ook het naastliggende Plantsoen erbij wordt betrokken. De woningbouw concentreert zich voornamelijk in een dubbele rij huizen langs de Costerweg.

De drie denkrichtingen zijn nog in ontwikkeling. Een belangrijke vraag is of het huidige hotel Hof van Wageningen wil verkassen naar nieuwbouw in Duivendaal of niet. In Duivendaal is straks plek voor tal van functies. Ongeveer 70 procent van de bebouwing krijgt een woonfunctie. Ook studentenwoningen zijn mogelijk. **6 RK**

De drie schetsen voor Duivendaal: Forum, Hof en Park.

POTVIS ONTLEDEN IS 'KRACHT- TOER'

Op Texel strandden vijf potvissen. Wat doe je dan als zeeonderzoeker?

'Op de avond zelf ben ik naar het strand gegaan. Daar was veel commotie, maar in het donker kon ik alleen vijf silhouetten zien. Ik heb even gekeken en ben naar huis gegaan. De volgende ochtend waren ze dood. Toen was de situatie heel anders. Er lagen, bij wijze van, vijf magen op het strand. Alleen nog in de verpakking.'

Uiteindelijk krijg je van het snijteam die magen en darmstelsels.

Hoe ziet je weekend er vervolgens uit?

'We hebben met een groep mensen vier dagen lang gewerkt. Anderhalve potvis per dag. De darmen in stukken van één meter snijden, de inhoud uitspoelen en zeven. Ook Imares-directeur Tammo Bult en zijn vrouw hielpen.'

Hoe voel je je als het klaar is?

'Ik ben een dag lang koud geweest. Het vroom, hagelde en woei hard in de haven waar we werkten. Bovendien heb je als bureaubiooloog achteraf spierpijn; het is echt een krachttoer.'

6 RR

Wie? Mardik Leopold, onderzoeker bij

Imares Wageningen UR

Wat? Onthulde de inhoud van vijf potvismagen

Waar? In talloze kranten, op Radio 1, bij het Jeugdjournaal en bij de Kennis van Nu

OP DE HOOGTE?

Ontvang wekelijks de Resource nieuwsupdate. Vraag 'm aan via resource-online.nl

RESOURCE
Voor studenten en medewerkers van Wageningen UR

EXTREEM WEER VEROORZAAKT GEWELD

- **Causaal verband bewezen voor koloniaal Nigeria**
- **Methode ontmaskert onechte correlaties**

Extreem veel of weinig regenval beïnvloedde de mate van geweld in koloniaal Nigeria. Promovendus Kostadis Papaioannou heeft dat aangetoond. De methode waarmee hij dit heeft gedaan, kan vandaag de dag helpen om onechte correlaties tegen te gaan.

Googel *spurious correlations* en je vindt bijvoorbeeld een statistisch verband tussen het aantal mensen dat in een zwembad verdrinkt en het aantal films waarin Nicolas Cage voorkomt. Onzin natuurlijk, omdat er geen causaal verband is. Toch is dit ook een risico in serieuzer onderzoek, denkt Papaioannou, promovendus bij de leerstoelgroep Agrarische- en milieugeschiedenis.

Het aantal studies naar de relatie tussen klimaatverandering en geweld groeit de laatste jaren sterk. De gedachte is dat extreem weer de landbouw schaadt en leidt tot minder voedsel en meer conflict. Denk aan de hoge voedselprijzen die aanleiding waren voor de Arabische Lente in Egypte. Maar, zegt Papaioannou: 'het overgrote deel van deze studies zoekt alleen naar statistische verbanden, zonder te verifiëren of er ook een causaal verband is.'

De economisch historicus deed dit wel. Hij vergeleek neerslagcijfers met het aantal gevangenen, rechtszaken en moorden in koloniaal Nigeria tussen 1912 en 1945. Van klimaatverandering was nog geen sprake, maar wel van weers-extremen. Uit de cijfers bleek dat periodes met extreme droogte of regenval overeenkwamen met periodes waarin er veel geweld was.

Om vast te stellen of er ook een

oorzakelijk verband was, dook Papaioannou in verslagen van Britse bestuurders. Die verhaalden inderdaad regelmatig van droogte en overstroming als oorzaak van conflict. Verder vond hij dat de invloed van geweld kleiner was in gebie-

den met meer marktgewassen en dus extra inkomsten. Volgens Papaioannou een reden om ook nu te pleiten voor exportlandbouw in Afrika. Zijn resultaten staan deze maand in het *Journal of Political Geography*. **RT**

VERVEN MET MOSSELTECHNIEK

- **Verf op waterbasis die wél lekker vloeit**
- **Chemie afgekeken van de mossel**

Professionele schilders gebruiken noodgedwongen verf op waterbasis, omdat verf op basis van vluchtige oplosmiddelen te ongezond is. Maar prettig verven is anders. Bedrijven als Akzo Nobel zijn daarom al tijden op zoek naar watergedragen verf die beter vloeit.

Het bedrijf had er dus wel oren naar om een fraai stukje fundamenteel onderzoek te financieren van Juan Yang, promovendus van polymerchemicus Marleen Kamperman. Uitgangspunt voor haar onderzoek is de mossel. Dat diertje hecht zich in water krachtig vast aan oppervlakken. Dat doet de mossel met draadjes eiwitpolymeer. Die worden in vloeibare en waterige

FOTO: RIJKSWATERSTAAT

vorm afgescheiden uit de voet. Eenmaal blootgesteld aan het buitenmilieu worden de draadjes hard, sterk en taai. Dat trucje van de mossel staat model voor wat een water-

oplosbare verf zou moeten doen, legt Kamperman uit. De chemie waar het om draait is dus afgekeken van de mossel: de polymerisatie van catechol met een eiwitamine.

Het resulterende polymeer is in feite een lange ketting waar het catechol als bedeltjes aan hangt. Dit catecholamine-polymeer is wateroplosbaar in een zuur milieu en hardt uit aan de lucht. Dat uitharden berust op een snelle onderlinge oxidatie van de catechol-zijgroepen van verschillende ketens. Het ontstane netwerk maakt dat er een dun filmpje ontstaat. Het uitharden wordt daarbij in gang gezet door de zuurgraad van de oplossing te verlagen.

Dat is meteen ook één van de problemen die nog te overwinnen zijn, legt Kamperman uit. 'De verfsystemen van Akzo Nobel zijn juist gebaseerd op het verhogen van de zuurgraad. Zij schrikken terug voor een systeem waarbij de uitharding plaatsvindt in basisch milieu. Je moet dan alle onderdelen van de verf, de pigmenten bijvoorbeeld, zo aanpassen dat ze ook stabiel zijn in onze route.' **RT RK**

PUBLIEK MEET LUCHTKWALITEIT

- **Amsterdammers uitgerust met sensor**
- **Dicht meetnetwerk zonder hoge kosten**

De luchtkwaliteit in steden wordt nauwgezet bijgehouden. Maar erg veel meetpunten zijn er niet. Dat is te duur. Matthijs Danes van Alterra zet daarom de *crowd* aan het werk.

Met de huidige sensortechnologie kan iedereen voor wetenschapper spelen. Dat is precies wat Danes beoogt: met simpele middelen een dicht meetnetwerk op poten zetten om de Amsterdamse luchtkwaliteit in kaart te brengen. Met geld van het Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions (AMS) kan hij aan de slag.

De luchtkwaliteit in Amsterdam wordt op meerdere manieren gemeten, legt Danes uit. 'De GGD heeft een netwerk met twaalf meetpunten. Daarnaast heeft het RIVM twee meetstations in de stad.' Dat geeft voor de stad als geheel een aardig beeld, maar over de verschillen op kleine schaal is weinig bekend.

Danes wil kijken of je de blinde vlekken tussen de stations met behulp van het publiek in kunt vullen. Hij richt zijn aandacht op de Valkenburgstraat en de Kromme Waal. Beide staan in de top tien van

Amsterdamse straten met de hoogste concentratie van het uitlaatgas NO_2 . De meet sessies staan voor april en mei op het programma.

Het meten gebeurt met een in Wageningen ontwikkelde sensor. De gegevens worden via een app verstuurd. De aldus verzamelde metingen kunnen volgens Danes in nauwkeurigheid natuurlijk niet op tegen die van de officiële stations. Maar dat hoeft ook niet. 'Burgers zoeken de grenzen op, gaan op plekken meten waar normaal nooit gemeten wordt. Ze zorgen op die manier voor een ruimtelijke diversiteit die je met traditionele metingen niet tot stand kunt brengen. De kunst is om uit dat brede pakket aan metingen informatie te halen.'

Het project van Danes is een van de acht initiatieven die met geld van AMS van de grond komen. Bij vier van die projecten is Wageningen UR betrokken. Smart Wasting buigt zich over de afvalproblematiek van Amsterdam, Climadaptool ontwikkelt een app die de klimaatproblematiek van de stad in kaart brengt en Industrial Symbiosis brengt de stroom van minerale bouwmaterialen in de stad in beeld. AMS draagt per project maximaal 25.000 euro bij, de helft van de totale projectkosten. **© RK**

VISIE <<

'Antibioticavrij vlees niet per se bacterievrij'

De Keten Duurzaam Varkensvlees (KDV), een groep van 300 varkenshouders, slachters, retailers en horecaondernemers, wil milieu- en welzijns-vriendelijk vlees produceren. Ze claimt nu dat ze vlees kan leveren van varkens die 100 procent antibiotica-vrij zijn opgegroeid. Dat zal alleen aanslaan als de organisatie dit slim communiceert naar de consument, zegt onderzoeker Nico Bondt van het LEI.

Maakt dit initiatief kans?

'Binnen het totale KDV-concept zou dit best kunnen passen. KDV heeft haar eigen afzetkanalen en kan zich hiermee wellicht onderscheiden van het reguliere vlees dat in de supermarkten ligt. Het direct promoten van antibioticavrij varkensvlees richting consument is echter lastig, want je profileert je met iets negatiefs. Je kunt onbedoeld de suggestie wekken dat er iets mis is met het andere vlees dat in het schap ligt.'

Gangbaar vlees bevat antibiotica?

'Het zou me niets verbazen als veel mensen dat denken, maar het is niet zo en daar gaat het ook niet om. Het gaat erom dat de varkens op de boerderij geen antibiotica hebben gekregen. Dat wil nog niet zeggen dat het vlees bij de slager dan vrij is van antibioticaresistente micro-organismen, want vlees kan besmet raken met deze bacteriën tijdens het slachtproces. Je zult daar heel goed over moeten communiceren. Je kunt antibioticavrij bijvoorbeeld presenteren onder een Gezond Leven-logo.'

De supermarkten zouden interesse hebben.

'Het antibioticagebruik in de veehouderij is een issue bij de supermarkten, die voelen de druk van de maatschappelijke opinie dat het gebruik moet dalen. Dus misschien werkt antibioticavrij vlees juist wel in de business-to-business, tussen slachterij en supermarkt of slager.'

Zijn de productiekosten van dit varkensvlees hoger?

'Dat valt mee. Je hoeft er niet per se een hele nieuwe stal voor te bouwen. Je moet extra aandacht besteden aan stalrichting, klimaatregeling, voer en management, en dat kan vaak ook prima in een bestaande stal. Maar het gaat niet vanzelf. De varkensboeren van KDV hebben veel energie gestoken in het terugdringen van antibioticagebruik, ze hebben jarenlang experimenten gedaan en ervaringen uitgewisseld.' **© AS**

WILDE GROENTE MOGELIJK NUTTIG VOOR ZWANGEREN

- 105 soorten worden tijdens zwangerschap gegeten
- Meer onderzoek nodig naar eigenschappen en nut

Vrouwen in Ghana en Benin blijken tijdens hun zwangerschap bladeren van verschillende plantensoorten te eten. Een gewoonte die kan helpen bij de bestrijding van ondervoeding, schrijven Tinde van Andel, bijzonder hoogleraar Etnobotanie aan Wageningen University en hoogleraar aan de Universiteit Leiden, en promovendus Alexandra Towns in het *Journal of Ethnopharmacology*.

Tekorten aan ijzer, zink, vitamine A en in mindere mate jodium zijn een groot probleem in ontwikkelende landen. Wereldwijd kampen bijvoorbeeld honderden miljoenen mensen met door ijzeregebrek veroorzaakte bloedarmoede. Hoewel het probleem volop in de aandacht staat, zijn vooral de tekorten van ijzer en zink hardnekkig.

Van Andel en Towns ondervroe-

Promovendus Alexandra Towns interviewt vrouwen over hun consumptie van wilde planten.

gen met een groep studenten en vertalers 56 vrouwen over hun plantgebruik. Verder bekeken ze welke planten te koop waren op markten. Zwangere vrouwen ble-

ken bij het koken en theezetten allerlei wilde planten te gebruiken. In totaal werden 105 soorten genoemd: 81 in Benin en 32 in Ghana, met 8 overlappende soorten.

‘Het zijn vaak onkruidjes die je langs de weg kunt zien staan, of die mensen meenemen en zelf in hun tuintje planten.’ Veelgenoemde soorten uit bos en savanne waren de liaan (*Dichapetalum madagascariense*) en de Violet tree (*Securidaca longipedunculata*). Deze werken volgens de gebruikers versterkend of laten de baby sneller groeien.

In de wetenschappelijke literatuur ontdekten Van Andel en Towns voor verschillende plantensoorten bewijs dat ze nuttige voedingsstoffen bevatten. Vaak ontbreekt dit soort kennis echter en is onduidelijk welke stoffen de planten bevatten en of ons lichaam deze kan opnemen. ‘Dat zou in het lab getest moeten worden’, zegt Van Andel.

De botanicus vermoedt dat wilde planten kunnen helpen de allerarmsten te voorzien van gratis voedingsstoffen. Overheden en westerse hulpverleners zouden de pluk daarom niet moeten ontmoedigen, zoals in het verleden bijvoorbeeld gebeurde in Malawi. **RR**

Zo gaan de fotopagina's uit de nieuwe Flora eruitzien.

NOVA FLORA NEERLANDICA IN DE MAAK

- Joop Schaminée maakt nieuwe flora
- Standaardwerk met 25 delen

Er komt een nieuwe flora van ons land. Grote animator achter het standaardwerk dat 25 delen gaat omvatten, is hoogleraar Joop Schaminée. De Nova Flora Neerlandica moet de eerste veelomvattende kritische flora van ons land worden. Het plan werd donderdag in Naturalis gelanceerd tijdens de lustrumviering van de 170 jaar oude Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging (KNBV).

‘Overall in Europa heb je dit soort standaardwerken, maar in ons land is er eigenlijk nog niks’, zegt Schaminée. ‘Je hebt de Heukels, maar die telt maar 400 pagina’s. Er staat bijvoorbeeld maar een soort braam in, terwijl ons land tweehonderd verschillende soorten kent.’

Schaminée, voorzitter van de KNBV, en zijn collega's mikken hoog. Ze willen een wetenschappelijk verantwoorde, kritische flora met

een inleidend deel, twaalf tekstboeken en twaalf beeldboeken. De eerste delen zien over een jaar of vijf het licht. Komend najaar vindt de aftrap plaats en vele tientallen auteurs gaan meeschrijven. De serie wordt uitgegeven door de KNNV Vereniging voor Veldbiologie.

Beeld gaat een belangrijk onderdeel van de nieuwe flora uitmaken. Elk tekstboek krijgt een visuele tegenhanger die louter uit foto's zal bestaan. Elke beschreven plant krijgt daarin op papier van hoge kwaliteit een eigen pagina, waarop alle kenmerkende onderdelen in beeld worden gebracht. Volgens Schaminée is daar behoefte aan. ‘Als je googelt op een bepaalde plant, krijg je meestal alleen maar heel veel foto's van de bloem. De bladeren, stengel, beharing, wortels en zaden zie je niet.’

In deze digitale tijd is bewust gekozen voor een papieren flora, zegt Schaminée. ‘Mensen houden van papier, zijn gewend om met veldgidsen en flora te werken.’ Wie alvast de indeling van de boeken wil zien, kan terecht op www.novafloeraneerlandica.nl. **RR**

Mag je zachte dwang toepassen om ons energiegebruik of onze vleesconsumptie te verlagen? Daar gingen de discussies deze week over. Ook een mening? Discussieer online mee of mail naar resource@wur.nl.

REACTIES OP...

RESOURCE-ONLINE.NL

FOTO: SVEN MENSCH

VLESELIJKE BOTSING

Op een ijskoude maandag delen vijf studenten gehaktballen uit voor het Forumgebouw. Het is een protest tegen de vleesvrije maand die sinds oktober geldt op de campus.

Het protest zorgt voor ongekende reuring en krijgt zelfs aandacht in de landelijke pers. De actievoerders zijn tegen de dwang die *Meatless Monday* met zich meebrengt, en vinden dat de maatregel de discussie over vlees eerder doet verstommen dan aanmoedigen. Iemand merkt op dat ze ironisch genoeg zelf een discussie zijn gestart naar aanleiding van *Meatless Monday* en dus hun eigen klacht weerleggen. Dat vindt **Broer Konijn** naïef. 'Tuurlijk ontstaat er een discussie als je mensen hun vrijheid inperkt.' Een slecht idee, vindt hij zelf. Deze 'betutteling' zou niemand kritischer maken over vlees en vooral mensen in het harnas jagen. De argumentatie irriteert **Michel** mate-

vlees te krijgen op de uni. Wat ik niet tof vind, is een groep mensen die mij hun manier van leven proberen op te leggen.' Dit varkentje is nog niet gebakken.

KILLE DISCUSSIES

In het Forumgebouw staat de thermostaat tijdens de warme-truienweek twee graden lager. Blogger Jan-Willem vindt de maatregel een voorbeeld van de 'drammerigheid' waarmee actiegroepen hun standpunt overbrengen.

De opinie raakt een snaar en zorgt in no-time voor een waslijst aan reacties. 'Ben jij ook zo begaan met het milieu, maar vind jij dat je medemens er (in jouw ogen) te weinig oog voor heeft?', schrijft **HdeVries**. 'Kom in actie en bedenk een ludieke actie die het bloed onder de nagels van je collega's vandaan haalt.' Hij

stelt voor om A4-papier te vervangen door A5. Tegenstanders zijn al net zo fel. 'Je hebt altijd lomperiken die geen reet geven om de aarde', schrijft **Peter**. 'Dat soort figuren begint te stijgen bij een dagje geen frikandel, of een dagje niet de verwarming op de hoogste stand.' **Peter** vindt dwingende maatregelen juist goed voor dwarsliggers. Zij zitten zo vastgeroest in hun denkbeelden dat ze alleen nog naar 'de stok' luisteren. Dat komt hem op een geïrriteerde reactie te staan van **Liberalist**. 'We leven in een vrij land, dus mensen mogen zelf hun keuzes maken.' Hij snapt niet waarom je mensen gedrag zou willen opdringen, in plaats van te overtuigen met argumenten. Dat is het dilemma dat bloot komt te liggen. **Jan-Willem** heeft zelf het laatste woord, als de felle discussie luwt. Hij geeft toe geen 'pasklare antwoorden' te hebben op de vraag hoe duurzaamheid kan worden gerealiseerd. Maar: 'Een dialoog is beter en effectiever dan acties die onbegrip en weerstand oproepen.' **RR**

STELLING

'Protection against digital piracy has become a punishment of honest consumers'

Małgorzata Katerzyna Włodarczyk-Biegun, promoveerde op 18 januari in Wageningen

TUSSEN VLUCHTELINGEN

De vluchtelingenproblematiek houdt veel Nederlanders bezig. Marit de Looijer en Renee Middendorp gingen nog een stapje verder. Voor hun masterthesis vertrokken ze naar Libanon en de Spaanse enclave Melilla, waar ze het leven van vluchtelingen van dichtbij meemaakten. 'Ik heb me vaak schuldig gevoeld.'

tekst Linda van der Nat foto Marit de Looijer, Renee Middendorp en Hollandse Hoogte

In de olijfbomgaard van de Libanese broers Ali en Omar wonen 53 Syrische families. Drie jaar geleden zijn ze gevlucht uit het door burgeroorlog geplaagde Syrië, nu wonen ze in een geïmproviseerd tentenkamp tussen de bomen. Door deze opvang in de boomgaard valt er een bron van inkomsten voor de broers weg. De twee beschouwen het echter als hun plicht om de Syriërs te helpen. Ze bouwden douches en toiletten, geven water en zo nu en dan voedsel.

Het tentenkamp van Ali en Omar was een van de negen nederzettingen van vluchtelingen die masterstudent Marit de Looijer bezocht voor haar afstudeeronderzoek. Ze wilde weten hoe vluchtelingen en gastgemeenschappen met

elkaar onderhandelen over een plek om te wonen, omdat er geen officiële kampen zijn. 'De regering wil geen nieuwe opvangkampen meer, omdat ze vreest dat het broeinesten worden van terrorisme. Libanon vangt een ongeëvenaard aantal vluchtelingen op per hoofd van de bevolking. Dat drukt een zware last op het land, dat enorm verdeeld is op religieus, politiek en sociaal gebied.'

Het gebrek aan opvang heeft ruim een miljoen Syrische vluchtelingen er niet van weerhouden hun toevlucht te zoeken in het instabiele land. Inmiddels wonen er in totaal bijna twee miljoen vluchtelingen in Libanon, op een bevolking van 4,5 miljoen. De vluchtelingen die nu in Libanon komen, wonen in gehuurde kamers, in de karkassen van onafgemaakte gebouwen, in autogarages, in zelfgebouwde wijken en in tentenkampen zoals die van de broers Ali en Omar. 'Of een vluchteling ergens mag wonen, wordt bepaald op basis van wie je bent, wie je kent, wat je gelooft en wat je hebt. De onderhandeling daarover is heel complex en emotioneel. Dat was voor mij de reden naar het land af te reizen,' aldus de studente International Development Studies. 'Het leek mij superinteressant om te onderzoeken hoe dat werkt.'

HOOG HEK

Renee Middendorp, ook masterstudent International Development Studies, vertrok vorig jaar mei naar Melilla, een stukje Spanje in het noordoosten van Marokko, om haar afstudeeronderzoek te doen. Ze wilde de vluchtelingen daar een gezicht geven: de economische vluch-

telingen uit West-Afrika, jonge jongens uit de arme delen van Algerije en Marokko en Syrische vluchtelingen die via deze kleine Spaanse enclave Europa proberen te bereiken, in de hoop op een betere toekomst.

'Melilla is een vreemde plek,' vertelt Renee. 'Een stuk Europees grondgebied van 12 km², met een haven en een zes meter hoog hek eromheen. Er zijn zowel zichtbare als symbolische grenzen en ik heb onderzocht welke rol die grenzen spelen in het dagelijks leven van de mensen in Melilla, in de context van het vluchtelingendebat en het migratiebeleid.' Daarvoor sprak ze niet alleen met vluchtelingen en migranten, maar ook met hulpverleners, politieagenten en grenswachten. 'Het leerde me dat er meerdere kanten aan een verhaal zitten en dat iedereen, zij het op een heel verschillende manier, geraakt wordt door het leven met die grens.'

STRAATJONGENS

Renee en Marit dompelden zich allebei onder in het leven ter plekke. Voor Marit was dat noodzakelijk, zegt ze. 'Het is naïef om te denken dat je in Libanon zonder een sociaal netwerk goed je werk kunt doen of veilig kunt zijn. Je moet vriendschappen sluiten en banden aangaan, zodat mensen weten waar je mee bezig bent en zich verantwoordelijk voor je voelen.' Renee verbleef in een huis waar ook een lokale activiste woonde. Zij hielp de straatjongens uit Marokko en Algerije en bracht Renee in contact met de jongens die de haven gebruiken om illegaal met een boot Europa te bereiken.

Marit de Looijer

Syrische vluchtelingen in Libanon hebben hun toevlucht gezocht tot een onaf gebouw.

Beelden van Afrikaanse vluchtelingen op het hek rond Melilla gingen de afgelopen jaren de hele wereld over.

Renee Middendorp bij het hoge hek rond de Spaanse enclave Melillia in Marokko.

‘Verspreid over de stad zijn het honderden jongens, die vaak al jaren op straat rondzwerven. ‘s Avonds laat verzamelen ze zich in de steegjes in het oude deel van de stad, dichtbij de haven. Het ligt wat hoger, waardoor ze goed zicht hebben op de haven en op de politie. Ze proberen elke avond om op de laatste boot naar Malaga te klimmen.’

Het werd een surreële ervaring. ‘Ik zat bij een groepje van vijftien jongens, tussen de 12 en 18 jaar. In dat steegje wachtten ze op de laatste boot, kletsten ze met elkaar en maakten ze muziek. Er hing een hele gemoedelijke sfeer, plezierig bijna, terwijl het leven voor deze jongens heel zwaar is. Ze worden gediscrimineerd, genegeerd en belaagd. De Guardia Civil weet niet goed wat ze met deze jongens aan moet en dat uit zich vaak in pesterijen en geweld. De agenten scheren de hoofden kaal van de jongens of pakken hun schoenen af. Ik heb ook veel littekens gezien van snijwonden, waarschijnlijk door politiegeweld.’

TRANENTREKKER

Met de keuze voor vluchtelingen als onderzoeks-onderwerp hebben de studentes het niet per se gemakkelijk voor zichzelf gemaakt. Marit: ‘Ik ben best wel een emotioneel persoon, ik kan voor de tv zitten janken om iets in het nieuws. Maar ik weet van mezelf dat als ik emotioneel word, ik niet meer goed kan luisteren en de juiste vragen kan stellen.’ Bij de vluchtelingen wist ze dan ook haar wetenschappelijke, objectieve houding te bewaren. ‘Ik heb echt tegen mezelf gezegd: je bent nu hier en je hebt een taak. Je zit niet gewoon koffie te drinken, je moet informatie krijgen en analyseren. Maar na mijn bezoek aan de olijfboomgaard van Ali en Omar

heb ik zitten huilen in de bus terug naar Beiroet. Het regende, het was koud, en die mannen, vrouwen en kinderen daar liepen op blote voeten. Hun hele situatie was zo uitzichtloos.’

In het weblog dat ze tijdens haar verblijf in Melilla bijhield, schrijft Renee over twee jongens van 12 en 14 die op een nacht bij haar logeren. ‘Hoewel we slaapplekken genoeg hebben, liggen ze samen overdwers in één bed. Nu heb ik altijd al een beetje een zwak voor slapende mensen, zeker kinderen, maar deze aanblik doet mijn hart breken. Ze hebben weinig gunstige vooruitzichten (...), de meesten zijn hun ouders kwijtgeraakt, ze ervaren hun ongewenstheid iedere dag, de straat is hun leer-school en ze hebben maar één droom: naar Europa. De oudste maakt de jongste wakker door zachtjes over zijn hoofd te aaien. Wat een tranentrekker dit. Ik laat ze de spullen in de badkamer gebruiken. Met hun haar in de gel en een wolk parfum om hen heen laat ik ze de deur uit, ieder met een gedoneerd rood rugzakje van een of andere liefdadigheidsorganisatie, een banaan en een flesje water in hun hand, mijn schamele donatie.’

‘Die hele situatie was zó emotioneel,’ zegt Renee. ‘Ik voelde op dat moment heel sterk dat deze jongens veel te jong waren om in deze situatie te zitten. En ik voelde me schuldig omdat ik ook iets wilde van ze, namelijk informatie voor mijn onderzoek. Ik besepte echter ook dat dit mijn eigen gevoelens waren en dat ik ze hierdoor juist tot “slachtoffer” maakte. Dat was zeker niet de intentie van mijn onderzoek.’

SCHULDIG

Het was niet de enige keer dat Renee zich schuldig voelde, of zich schaamde voor haar bevoorrechte positie. ‘Als ik me claustrofobisch voelde in de afgesloten stad, kon ik de bergen in om frisse lucht op te snuiven. Het kostte me soms een uur, maar feitelijk kon ik zonder al teveel moeite de grens over. Terwijl er mensen zijn die wel tien pogingen hebben gedaan het hek over te klimmen. Daarbij voelde ik me soms machteloos, omdat ik niet veel meer voor hen kon betekenen dan hun ervaringen op papier te zetten.’

Ook Marit worstelde met die machteloosheid. ‘Maar ik ben altijd oprecht geweest naar de mensen die ik sprak en ik had het idee dat ze mijn bezoeken waardeerden. Ze zeiden: Je bent niet zo’n journalist die maar één keer komt. Je zit al negen dagen bij mij in de tent, ook al regent het, ook al is het koud.’

Na hun thuiskomst hadden beide studentes nog wel wat te verwerken. Renee: ‘Er hangt een nare sfeer in Melilla, aan alles zit een zweem van geweld. Maar boos worden heeft geen zin, dus krop je het op. Eenmaal thuis bleven de verhalen en gebeurtenissen door mijn hoofd malen, de hele tijd. Het voelt ook raar om het nu voor mijn scriptie allemaal in een theore-

tisch kader te gieten. Mijn bureau staat zo ver af van wat er daar is gebeurd.’

Marit ervoer na haar terugkeer in het veilige, stabiele Nederland een omgekeerde cultuurschok. ‘Voor ik vertrok, ontploften er nog autobommen in Libanon. VN-medewerkers reden er in gepantserde wagens. Ik moest steeds goed kijken wat wel en niet kon en ik luisterde goed naar mensen als ze zeiden dat ik bij bepaalde bushaltes niet moest uitstappen. Ik was constant op m’n hoede. Toen ik terugkwam, hoefde dat ineens niet meer. Dat voelde zo raar. Mijn omgeving was veranderd, maar ik stond nog in de stand van Libanon.’

VLUCHTELINGENDEBAT

Met een Syrische vrouw heeft Marit nog altijd contact. ‘Toen ik haar ontmoette, woonde ze bij haar schoonfamilie in een groot, half afgebouwd universiteitsgebouw. Zeven verdiepingen hoog, met kale, betonnen muren en elektriciteitsdraden die kriskras door het gebouw hangen. Er wonen daar 1500 mensen, van wie de helft kinderen. Ze is net zo oud als ik, 25. We whatsappen nog wel eens, maar de verbinding is vaak slecht. Ze zit inmiddels met haar twee zoontjes in een opvangkamp aan de Syrisch-Turkse grens. Haar situatie is hopeloos, maar elke keer dat we contact hebben, vraagt ze of ze nog wat voor me kan doen, voor mijn onderzoek.’

Ook Renee voelt zich nog verbonden met de vluchtelingen die ze ontmoette, zij het op een minder directe manier: ‘Ik heb me voor mijn onderzoek verdiept in het migratiebeleid en het vluchtelingendebat en ik wil daar in de praktijk iets mee blijven doen. Ik ben bijvoorbeeld actief voor Vluchtelingenwerk. Mijn onderzoek heeft me een beter inzicht gegeven in de realiteit van de vluchtelingenproblematiek. Dat inzicht mis ik in hoe er in Nederland over het onderwerp wordt gepraat.’

Ook Marit heeft moeite met de harde toon in het vluchtelingendebat. ‘Ik probeer begrip op te brengen voor de mensen in Nederland die zich zorgen maken over het aantal vluchtelingen dat hierheen komt. Ik weet dat er in Nederland ook mensen zijn die werkloos en arm zijn en vrezen voor hun sociale positie. We moeten ook oog hebben voor hun situatie.’ Maar, voegt ze eraan toe, ‘in Libanon is er daadwerkelijk reden om ongerust te zijn. Het land heeft veel meer vluchtelingen en is veel instabieler. Voor de broers Ali en Omar is het heel lastig om het tentenkamp in stand te houden. Ze hebben zelf weinig inkomsten en vanuit de eigen gemeenschap krijgen ze steeds vaker de vraag waarom ze de vluchtelingen nog helpen. Toch houden ze vol. Ze zeggen: “Allah heeft deze mensen op ons pad gebracht. Nu is het aan ons om goed voor hen te zijn.” Ik hoop dat we in Nederland ook zo gastvrij kunnen zijn.’

Marit de Looijer bezocht voor haar masteronderzoek onder meer een geïmproviseerd tentenkamp voor vluchtelingen in Libanon.

DISASTER STUDIES

Marit de Looijer en Renee Middendorp deden hun onderzoek in Libanon en Melilla binnen de mastertrack Disaster studies. Die richt zich op de sociale dynamiek en effecten van crises en rampen. Aan bod komen onder meer noodhulp, *disaster risk reduction* en vluchtelingenproblematiek. Disaster studies is een klein maar groeiend thema binnen de universiteit, zegt universitair docent Bram Jansen van de leerstoelgroep Sociology of development and change. Hij houdt zich specifiek bezig met vluchtelingenvraagstukken en begeleidde de afgelopen drie jaar een stuk of twintig studenten die hun stage of afstudeeronderzoek hebben gedaan in landen als Kenia, Soedan, Libanon, Malta, Jordanië en Turkije.

'Disaster studies lijkt een beetje een vreemde eend in de bijt op deze universiteit, maar het past juist heel goed binnen het Wageningse domein,' aldus Jansen. 'Vluchtelingenstromen hebben impact op de leefomgeving.' Studenten leveren met hun onderzoek een belangrijke bijdrage aan de kennis over de trends in de vluchtelingenproblematiek, aldus Jansen.

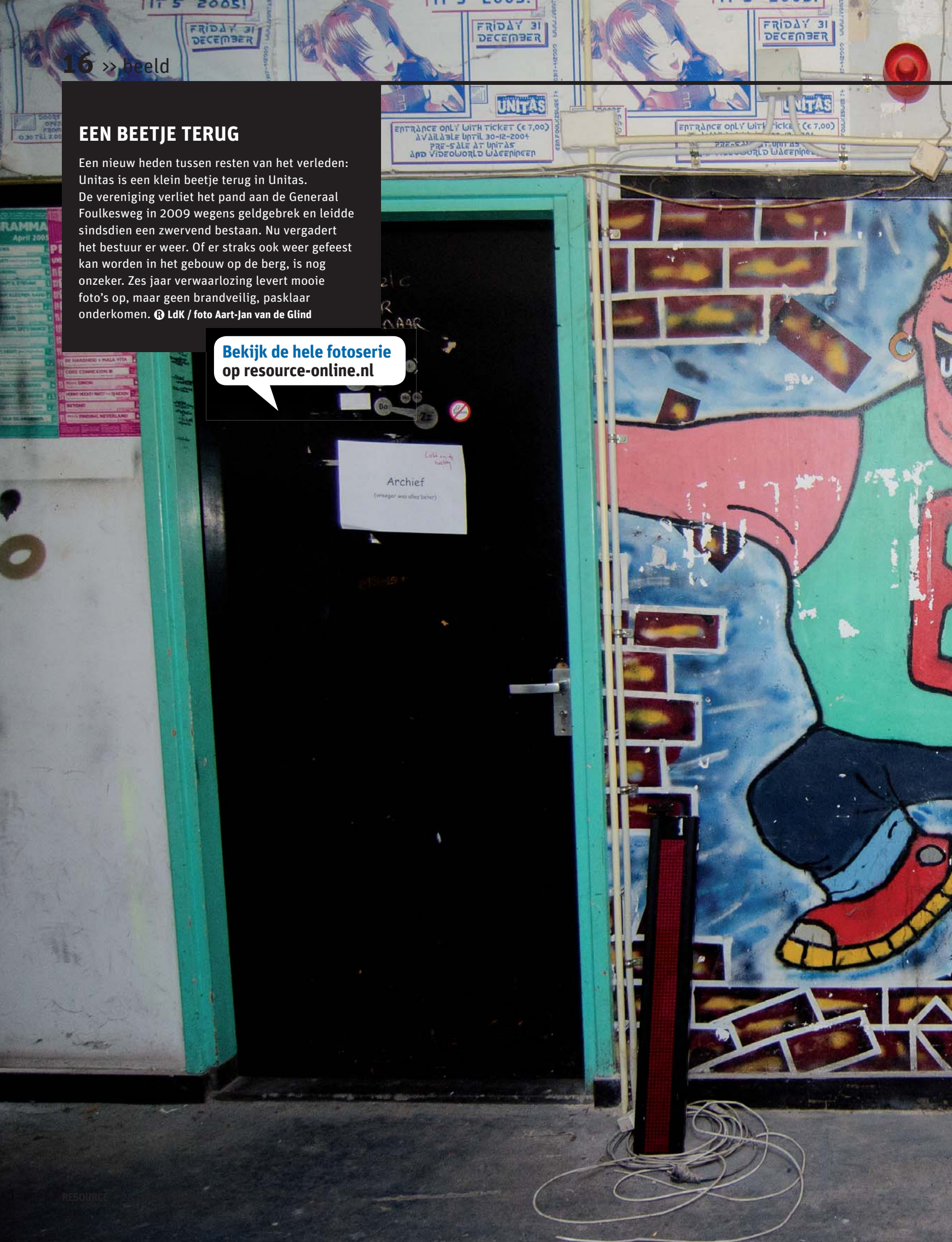
Spaanse activisten in Melilla betuigen met graffiti hun steun aan de vluchtelingen: 'Immigranten, alsjeblieft, laat ons niet alleen met de Spanjaarden'.

IN MIGRANTES,
POR FAVOR, NO
NOS DEJÉIS
SOLOS CON LOS
ESPAÑOLES

EEN BEETJE TERUG

Een nieuw heden tussen resten van het verleden: Unitas is een klein beetje terug in Unitas. De vereniging verliet het pand aan de Generaal Foulkesweg in 2009 wegens geldgebrek en leidde sindsdien een zwervend bestaan. Nu vergadert het bestuur er weer. Of er straks ook weer gefeest kan worden in het gebouw op de berg, is nog onzeker. Zes jaar verwaarlozing levert mooie foto's op, maar geen brandveilig, pasklaar onderkomen. LdK / foto Aart-Jan van de Glind

Bekijk de hele fotoserie
op resource-online.nl

Penningmeester-crib
(This is where the magic happens)

Nieuw bloed

Twee kenniseenheden kregen afgelopen september een nieuwe directeur. **Bram de Vos** keerde na vijf jaar Nieuw-Zeeland terug naar de Environmental Sciences Group. Bij de Social Sciences Group verruilde **Jack van der Vorst** het hoogleraarschap voor het directeurschap. Twee interviews.

tekst Roelof Kleis en Albert Sikkema foto's Guy Ackermans

‘Ik wil een ondernemender houding’

Vijf jaar geleden zat zijn lange loopbaan bij Alterra in het slop. De toenmalige leiding zag in Bram de Vos niet de gedroomde operationeel manager van het Centrum Bodem. Hij vertrok naar AgResearch, een wetenschappelijk instituut in Nieuw-Zeeland. Nu is hij terug als directeur van de Environmental Sciences Group.

Is er veel veranderd in uw afwezigheid?

‘Alterra en de universiteit zijn niet zoveel veranderd, maar de financiële omgeving waarin ze opereren wel. De overheid is verder teruggetreden, de topsectoren zijn ingesteld. Er zijn daarnaast veel meer studenten gekomen en dat geeft een enorme druk op het onderwijs.’

Financieel gaat het niet goed. ESG en met name Alterra hebben een slecht jaar gehad. Hoeveel banen gaat dat kosten?

‘Dat weten we nog niet precies. Bovendien wil ik dat eerst intern communiceren. We willen in ieder geval geen reorganisatie. Met natuurlijk verloop, vervroegd pensioen en mensen elders onderbrengen willen we het op een organische manier oplossen. De eerste insteek is natuurlijk: meer werk binnenhalen. Maar laten we reëel zijn: voorlopig is er nog krimp. Het eerste jaar kiezen we voor de nullijn. Over een paar jaar wil ik naar plus 3 procent resultaat voor Alterra, zodat we een beetje buffer opbouwen.’

Er moet meer werk uit de markt komen. Hoe gaat u dat aanpakken?

‘Ik verwacht van mijn mensen dat ze netwerken gaan ontwikkelen, onderhouden en gebruiken. We moeten er dus op uit. Naar bijeenkomsten toe, kijken wat de agenda's zijn van mogelijke opdrachtgevers en hoe we daarop kunnen aansluiten. Ik wil een ondernemender houding van mijn mensen. Voor sommigen is dat misschien moeilijk, maar daar moet je overheen, daar moet je jezelf toe dwingen.’

Is er ruimte om dat te leren?

‘Die ruimte moeten we maken. Ik wil een cultuur creëren waarin het normaal is dat mensen die goed kunnen netwerken, communiceren en luisteren, junioren meenemen en als mentor fungeren. Op termijn komt daar werk van. En niet iedereen hoeft acquisitie te doen. We moeten alleen genoeg mensen hebben die die competentie wel bezitten.’

Waar liggen de kansen?

‘We zullen internationaler moeten worden. Nederland is op ons gebied verzadigd. In Europa haalt Wageningen al veel geld op. Maar de concurrentie is groot en de slagingskansen klein. Dus dan moet je nog verder kijken. Wat maakt ons uniek? Onze topkwaliteit aan kennis. Wij zijn de beste van de wereld.’

Bram de Vos, sinds september directeur van de Environmental Sciences Group.

Moet de bedrijfscultuur op de schop?

'Deze organisatie kent een tamelijk financieel gedreven cultuur. Ik word vaak aangesproken over hoe er wordt afgerekend. Dat woord wil ik niet horen. Ik praat over evalueren. Ik wil een coachende in plaats van een controlerende aansturing. Bij coaching hoort goede feedback; open, transparant en eerlijk. Positief als er successen te vieren zijn, constructief als dingen niet goed gaan. Ik wil ook een organisatie die is gericht op samenwerking. Dan

moet je individuele medewerkers of teams niet aanspreken op hun financiële resultaat. Dat bevordert de samenwerking niet. Die financiële doelen kun je beter op een hoger niveau stellen en vervolgens ieders bijdrage daaraan evalueren. Ik houd niet van het woord businessunits. Dat klinkt als je eigen broek ophouden en stimuleert geen samenwerking. Het gaat er niet om of je het als team goed doet, maar dat je het als geheel goed doet.'

'We moeten sturen op samenwerking'

Zijn nieuwe baan als algemeen directeur van de Social Sciences Group was even wennen voor hoogleraar Ketenlogistiek Jack van der Vorst. 'In de eerste twee weken moest ik opeens duizend mailtjes verwerken.' Maar hij vindt het prachtig om de drie verschillende culturen van de kennis-eenheid te leren kennen. 'Voor de medewerkers van de leerstoelgroepen in de Leeuwenborch ben ik collega en primus inter pares. Bij het LEI ben ik de directeur en bij het Centre for Development Innovation ben ik Jack. Het LEI werkt iets formeler en hiërarchischer dan de universiteit. Het CDI is een collectief van onafhankelijke collega's die ieder voor zich een bijdrage willen leveren aan de opbouw in ontwikkelingslanden.'

De leerstoelgroepen halen goede cijfers maar vormen geen eenheid, constateerde de visitatiecommissie. Gaat u daar iets mee doen?

'De afgelopen jaren zijn maar liefst zeven nieuwe leerstoelhouders begonnen en komend jaar komen er nog twee nieuwe bij. Die nieuwe hoogleraren zijn gedreven en brengen nieuwe ideeën binnen. Op een heidag met de leerstoelhouders hebben we geconcludeerd: we moeten meer weten van elkaar, meer samenwerken en een gezamenlijke visie opstellen. Zo'n visie helpt om onze onderzoeksprioriteiten vast te stellen, maar ook om het onderwijs samen vorm te geven.'

One Wageningen, te beginnen in de Leeuwenborch?

'Ik geloof in One Wageningen. We moeten sturen op samenwerking en blokkades opruimen die samenwerking in de weg staan. Ik heb de opdracht gekregen om na te denken over robuuste leerstoelgroepen. Nu krijgt elke leerstoelgroep basisfinanciering. Stel, twee groepen willen fuseren. Dan raken ze in de huidige situatie de helft van die basisfinanciering kwijt. Dat is duidelijk geen stimulans voor samenwerking. We onderzoeken hoe dat beter kan. Maar ik wil ook meer overleg en samenwerking bij het indienen van onderzoeksprojecten. Het komt voor dat er zes onderzoeksvoorstellen voor een Europees innovatieprogramma vanuit de Leeuwenborch worden ingediend, terwijl we weten dat maar één van de zes voorstellen kan worden gehonoreerd. Door vooraf te overleggen en te kiezen voor de sterkste consortia, kunnen we effectiever worden bij de indiening van projecten.'

Jack van der Vorst, sinds september directeur van de Social Sciences Group.

Het LEI heeft ook moeite om voldoende onderzoek binnen te halen.

'Het LEI heeft afgelopen jaar een positief resultaat gehaald. Dat is een knappe prestatie, want de markt is moeilijk. De overheid trekt zich terug, waardoor het LEI meer geld uit de private markt moet halen. Aangezien veel onderzoek op sectorniveau plaatsvindt en de productschappen verdwenen zijn, is dit een grote uitdaging. Zo beheert het LEI al jaren een informatienetwerk waarmee we de bedrijfs- en inkomensontwikkeling van 1500 boeren volgen. Daar gaan de bedrijven niet zelf voor betalen. Het is erg waardevolle informatie voor de overheid en de agrarische sector, maar de financiering van dit soort dataverzameling staat steeds meer onder druk.'

Moet het LEI meer klussen van bedrijven aannemen?

'We worden geen consultant, we leveren onafhankelijke sector kennis. Maar het is zoeken naar de vorm waarin we die kennis produceren. De agrosector produceert steeds meer kennis en de bedrijven trekken die kennis steeds meer naar zich toe. Het LEI is bezig om samen met partners een onafhankelijk dataplatform in te richten waar iedereen gebruik van kan maken. Het LEI heeft voorstellen ontwikkeld en is er klaar voor.'

Benieuwd wat Jack van der Vorst nog meer heeft verteld?

Lees een langer interview op resource-online.nl.

SPOOKSTEDEN IN CHINA

Ruim 20 procent van alle nieuwbouw in China – 49 miljoen gebouwen – staat leeg. Deze ongeken­de leegstand is niet alleen slecht voor de economische ontwikkeling van het land, ook de milieuschade is enorm.

tekst Albert Sikkema foto Hollandse Hoogte

De helft van de Chinese bevolking woont tegenwoordig in steden. Dat is het gevolg van de razend-snelle verstedelijking in de afgelopen twintig jaar. Na de liberalisering van de huizenmarkt in de vorige eeuw, besloot de Chinese regering om elk jaar twintig steden met woonruimte voor een miljoen inwoners te bouwen. Een deel van die steden staat leeg.

Om precies te zijn: in 2013 stond 22 procent van de nieuwbouw in alle Chinese steden leeg, zo blijkt uit onderzoek van hoogleraar Milieu-beleid Arthur Mol en collega's van de Chinese Academie van Wetenschappen. De resultaten zijn gepubliceerd in het tijdschrift *Environmental Development*. Voor het eerst brachten ze de omvang van de spooksteden in kaart, en de milieu-impact die daarmee gepaard gaat.

In hun onderzoek naar 28 spooksteden gaat het in totaal om 49 miljoen lege gebouwen, stellen de onderzoekers op basis van cijfers van de Chinese overheid. Die lege gebouwen bestrijken een oppervlakte van 3643 vierkante

kilometer – ruimschoots genoeg om de provincie Friesland mee vol te bouwen. In deze spooksteden staat tussen de 23 en 90 procent van de gebouwen leeg.

BOUWWOEDE

Het bijzondere aan de Chinese spooksteden is dat ze nieuw zijn en nooit zijn bewoond, schrijven de onderzoekers. Het beroemdste voorbeeld is Kangbashi, een complete stad met appartementen, theaters, musea en andere – ongebruikte – voorzieningen.

De bouwwoede is aangezwengeld door provincie- en stadsbesturen, die niet keken naar de vraag naar woningen, maar die winsten maakten met de verkoop van boerenland aan stedelijke projectontwikkelaars. Die grondtransacties zorgen voor 30 tot 50 procent van de

Nieuwe, onbewoonde huizen in de ooit populaire kuststad Rushan.

Kangbashi is een van de grootste, bekendste spooksteden in China.

inkomsten van de provincies. Op het hoogtepunt, in 2010, boden de Chinese provincies en steden in totaal 2910 km² grond aan voor bouwprojecten, melden de onderzoekers. Die grond ging naar projectontwikkelaars die ook niet letten op de vraag naar woningen op langere termijn. En de centrale overheid was niet in staat die bouwplannen in kaart te krijgen en te controleren.

De spooksteden zorgen niet alleen voor economische tegenvallers, zoals grote financiële risico's, dalende huizenprijzen en werkloosheid, stellen Mol en zijn Chinese collega's. Ze zorgen ook voor een enorme verspilling van grondstoffen. Voor de lege gebouwen in de spooksteden werd 1,5 miljard ton aan bouwmaterialen gebruikt, waaronder aluminium, staal,

hout, cement, stenen en zand. Bovendien zorgde de bouw ervan voor luchtvervuiling en grote afvalbergen, verstoring van naburige ecosystemen en verspilling van energie en water, aldus de onderzoekers.

MILIEUVOORSCHRIFTEN

Mol en collega's adviseren de Chinese centrale overheid om beter te controleren en handhaven. Mol: 'De centrale overheid kan de lokale overheden – denk aan de burgemeesters – sterker evalueren op de mate van grondspeculatie en leegstand dan nu het geval is. Want nu worden die vooral geëvalueerd op economische targets.' Hij denkt ook dat de overheid meer geld moet overmaken aan de regio's, zodat die minder afhankelijk worden van de speculatieve grondinkomsten.

Bovendien moet de Chinese overheid de verstedelijking gaan toetsen aan milieuvorschriften, stellen Mol en zijn collega's. 'Dit is een algemeen probleem in China', licht Mol toe. 'Er komt steeds betere en strengere regelgeving, maar controle en handhaving zijn een groot probleem. Dat komt onder andere omdat de lokale officials die belast zijn met de handhaving, vaak worden aangestuurd door de lokale overheden die belang hebben bij de grondtransacties. Daardoor hebben de lokale milieudiensten weinig belang bij een strikte naleving van de voorschriften.'

De verstedelijking zet de komende jaren gewoon door. Binnen twintig jaar woont 75 procent van de Chinezen in steden, is de prognose. ^③

BEROEMDE SPOOKSTEDEN

Bij het woord 'spookstad' denken veel mensen aan een verlaten Italiaans of Spaans dorp, ontstaan door de teloorgang van kleinschalige landbouw en plattelandsonvolking. Of misschien aan de Amerikaanse stad Detroit, leeggelopen na het vertrek van de auto- en staalindustrie. Maar ook in andere landen zijn er beroemde spooksteden. Het voormalige vakantieparadijs Varosha op Cyprus is, sinds de Turkse invasie van dit eiland in 1974, een spookstad. Een ander voorbeeld is de stad Prypjat in het noorden van Oekraïne, de vijftigduizend inwoners tellende stad naast de kernreactor van Tsjernobyl die het in 1986

begaf. Ook het verlaten Japanse eiland Hashima, bekend van de James Bond film Skyfall, mag niet ontbreken. Het met flats volgebouwde eilandje, speciaal gebouwd om mijnwerkers voor de koolzeemijnen te huisvesten, staat sinds 1974 leeg. De belangrijkste spookstad met een Hollands tintje ligt in China: Holland Village, een buitenwijk van Shanghai met molens en manshoge klompen die vanaf 2001 werd gebouwd om de bevolkingsdruk in de miljoenenstad te ontlasten. Omdat de naar Nederland gestileerde huizen niet erg in de smaak vielen bij de Chinezen en ze nogal duur zijn, staat deze buitenwijk vrijwel leeg.

Het verlaten Japanse eiland Hashima.

KENT WETENSCHAP SLUITINGSTIJDEN?

Planten, dieren en bacteriën hebben geen negen-tot-vijf-mentaliteit. Toch zijn niet alle gebouwen van Wageningen UR alle uren van de dag open. Onderzoekers in Radix klaagden onlangs dat dit hun onderzoek bemoeilijkt. Zijn wetenschap en openingstijden verenigbaar?

tekst Albert Sikkema en Rob Ramaker illustratie Henk van Ruitenbeek

Arjan de Visser

Persoonlijk hoogleraar bij het Laboratorium voor erfelijkheidsleer (Radix)

'Ik vind dat de openingstijden in Wageningen erg beknot zijn. **Toen ik als postdoc in de Verenigde Staten werkte, kon ik dag en nacht het gebouw in.**

Soms moest ik over langere periode groeicurves maken van bacterieculturen en dan lag ik met een slaapzak in het laboratorium: uitzonderingen die af en toe noodzakelijk waren. Dit type werk is ook belangrijke voor sommige mensen uit onze groep. Toch ontstond ook bij ons aan de koffietafel een discussie. Sommige mensen zijn tegen ruimere openingstijden, omdat je dan geacht wordt altijd aanwezig te kunnen zijn. Dat lijkt me onzin. Je schept mogelijkheden, geen verplichtingen. Bovendien werken mensen ook bij beperkte openingstijden gewoon thuis. Het lijkt me ook onzin dat het onveiliger wordt, maar hier wil ik niet al te stellig over zijn. Ongelukken in het laboratorium zijn zeldzaam. Zeker ongelukken waarbij je met twee mensen veiliger bent dan alleen; misschien wanneer je buiten bewustzijn raakt. Maar mensen zijn zich bewust van de gevaren en gebruiken hun verstand.'

Constant Onstenk

Analist bij Rikilt (Vitae)

'Van mij hoeven de openingstijden van het Rikilt niet verruimd te worden. **Ik houd van normale werktijden en ben blij dat er een beperking is.** Het Rikilt is doordeweeks open van 7 uur tot 20 uur. En op zaterdagoch-

tend tot 13 uur, voor als er experimenten bij ons doorlopen en omdat de NVWA in ons gebouw op zaterdag moet meten. Daarnaast is er weleens een dwingende reden om in het weekend open te blijven, bij een voedselcrisis. In die incidentele gevallen werk ik ook in het weekend. Maar normaal niet, mijn analysewerk is afgestemd op de 8-urige werkdag. Ik vind de openingstijden goed. Je moet onderzoekers soms tegen zichzelf beschermen, want het plichtsbef in de wetenschap kan doorslaan.'

Lisa Becking

Universitair docent bij Marine animal ecology en onderzoeker bij Imares (Zodiac en Den Helder)

'Puur vanuit de wetenschapper gezien, zouden gebouwen 24 uur per dag open moeten zijn. Maar er zijn natuurlijk reële nadelen zoals het regelen van verzekeringen. Lange openingstijden zijn cruciaal voor mensen die bijvoorbeeld *diurnal rhythms* (biologische dag- en nachtritmes, red.) onderzoeken. Tijdens mijn promotie merkte ik dat het ook voor je drive belangrijk is. Wanneer je goed aan het werk bent, wil je door en maak je gemakkelijk dagen van 12 uur. Ook hebben sommige wetenschappers een afwijkend ritme – ze zijn bijvoorbeeld geen ochtendmens – en je wilt dat ze kunnen werken wanneer ze hun grootste drive hebben. Overigens zie ik in Wageningen niet zoveel restricties. In Zodiac kan ik altijd 's avonds en in het weekend werken als dat nodig is. **Tijdens mijn promotie – bij Naturalis in Leiden – was 18.15 uur echt de max, geen uitzondering mogelijk.** Ik begreep dat wel; de collectie is nationaal erfgoed en er moest altijd beveiliging zijn.'

Michel Handgraaf

Universitair hoofddocent bij Economie van consumenten en huishoudens (Leeuwenborch)

‘De mogelijkheid je eigen tijd in te delen moet er zijn, vind ik. Maar ik denk dat die ruimte er nu ook is. Doordeweeks is het gebouw tussen 7 en 22.30 uur open, en zaterdag tussen 8 en 17.30. Volgens mij speelt de discussie over openingstijden dan ook niet erg. **Ik heb collega's nooit horen klagen en heb zelf ook nooit beperkingen ervaren.** Misschien willen sommige mensen op zondag werken. Dat lijkt me een optie, al weet ik niet of mensen hier gebruik van zouden maken. Bij de sociale wetenschappen hoeven we bij het plannen geen rekening te houden met bijvoorbeeld bacteriën. Wanneer je experimenten doet, gebeurt dit met proefpersonen en die plan je gewoon in de openingstijden. Natuurlijk moet je wel eens iets afmaken. Het is fijn als dat op het werk kan, maar dat kan in principe ook gewoon thuis of ergens anders.’

Renko de Vries

Universitair hoofddocent bij Fysische chemie en kolloïdkunde (Scheikundegebouw, De Dreijen)

‘De openingstijden zijn hier vrij ruim – tot 24 uur – en dan ben ik zelf meestal wel weg. Toch ben ik blij dat dit kan. Soms is het nodig voor de proeven die we doen. Je kunt niet alles automatiseren en als iets overnacht loopt, moet je 's avonds of in het week-

end checken of het wel goed gaat. Als het gebouw om 20 uur zou sluiten, gaat dat zeker ten koste van het werk. Ook voor deadlines, bijvoorbeeld voor voorstellen, is het handig dat je buiten kantooruren nog een flink aantal uren hebt. Je kunt aan dit soort zaken ook thuis werken, maar dat wordt door het thuisfront niet altijd gewaardeerd. Ook kun je je hier soms beter concentreren. Ik vind dat de wetenschap, binnen bepaalde grenzen, inderdaad geen openingstijden heeft. **Zelf stop ik meestal rond middernacht. Ik haal geen nachten door, maar er zijn mensen die dat wel doen.** Dat zijn vaak aio's, die zitten nog in een andere fase van hun leven.’

Sander Gussekloo

Universitair docent bij Experimentele zoölogie (Zodiac)

‘Binnen de Life Sciences kun je niet alle onderzoek tussen 9 en 17 uur doen, je moet dieren verzorgen en planten bewateren en dan moet je ook 's avonds en in het weekend de gebouwen in kunnen. **Ook in Zodiac zijn de openingstijden in het weekend te beperkt.** Wij hebben bijvoorbeeld een proef met sluipwespen. Die moeten ook in het weekend worden verzorgd. En je weet nooit wanneer ze ontpoppen, dus moet je ze continu in de gaten houden. 24/7 open is niet noodzakelijk. Ik denk dat de gebouwen 's ochtends om 6 uur open moeten gaan, tot 23 of 24 uur. In de moleculaire biologie moet je soms experimenten doen die 18 uur kunnen duren. Zo'n verruiming hoeft geen personeel te kosten. Als je maar goede sloten hebt en een pasje dat je toegang geeft.’

VOORLOPIG GEEN SELECTIE VOOR MASTERS

Wie zijn bacheloropleiding in Wageningen succesvol afrondt, kan gewoon doorstromen naar een Wageningse master. Voorlopig blijft dat ook zo, zegt Tiny van Boekel, directeur van het Onderwijsinstituut van Wageningen UR.

De wet geeft universiteiten sinds een jaar of twee de mogelijkheid om eigen bachelorstudenten niet automatisch toe te laten tot de masterfase. Er is nog geen universiteit in Nederland die gebruikmaakt van dit recht, maar de discussie is wel losgebarsten. Ook in Wageningen wordt erover gepraat, zegt Van Boekel. 'Maar we zijn er nog niet uit.'

Een duidelijke voordeel is, volgens Van Boekel, dat je door selectie het niveau van opleidingen kunt verhogen én dat je studenten kunt adviseren om elders een beter passende vervolgopleiding te doen. Een tegenargument is: als afronding van een bacheloropleiding – al is het met een zesje – niet voldoende is om door te stromen naar de master, is het niveau van je bacheloropleiding dan wel goed?

Voor zij-instromers, vanuit het hbo en andere universiteiten, gold altijd al dat universiteiten mochten selecteren aan de poort. En dat doet Wageningen University ook. Zo wordt gekeken of de vooropleiding verwantschap heeft met de beoogde vervolgopleiding en be-

kijkt een toelatingscommissie of het niveau, de kennis van de Engelse taal en de motivatie van een student goed zijn. Diezelfde toetsing mag de universiteit nu ook wettelijk toepassen op eigen bachelorstudenten, maar dat gebeurt dus nog niet.

De studentenraad houdt wel vinger aan de pols. In een gezamenlijk statement laten de drie Wageningse studentenpartijen weten: 'Het blijft belangrijk dat alle studenten goed onderwijs kunnen volgen aan een onderwijsinstelling en opleiding naar keuze. Het is te hard om studenten alleen maar af te rekenen op basis van cijfers. Toelating met een goede motivatie zou bijvoorbeeld ook tot

de mogelijkheden moeten blijven behoren.'

Ze snijden ook een ander belangrijk punt aan: 'Op landelijk niveau moet ervoor gewaakt worden dat universiteiten de eerste willen zijn (...). Het zou nadelig zijn als universiteiten op dit vlak tegen elkaar gaan spelen. Goede communicatie en overleg op landelijk niveau is dus zeer van belang. Als studentenraad zien we de grote risico's die aan dit plan verbonden zijn. We bekijken het daarom kritisch en zullen actief deelnemen aan de discussie.'

Van Boekel erkent dat als één universiteit met selectie voor masteropleidingen begint, andere waarschijnlijk zullen volgen. **KG**

LENTE IN JANUARI

Menigeen gebruikte op maandag 25 januari de lunchpauze voor een wandeling over de campus. De lente opsnuiven. Jas open en ogen dichtgeknepen tegen het felle licht. Bij de ingang van The Spot had deze studente een heerlijk plekje in de zon gevonden om te studeren. Ze had er echt moeite voor gedaan, want de fleurige terrasstoelen zaten nog met een kabel aan elkaar vast. Logisch, het is immers januari. **EvL**

INTERNATIONALE STUDENT OP ZWEMLES

Internationale studenten die graag willen leren zwemmen, kunnen vanaf februari terecht in zwembad De Bongerd. Sportstichting Thymos biedt studenten uit landen waar zwemmen niet zo is ingeburgerd, een kans om het alsnog te leren.

In overleg met sportcentrum De Bongerd en zwemvereniging de Wageningse Watervrienden heeft Thymos twee cursussen samengesteld. De eerste cursus duurt acht weken en is een echte basiscursus, bedoeld om te leren drijven en niet bang te zijn voor het water. Bij de tweede cursus, die drie maanden duurt, leren studenten verschillende zwemslagen bij de Watervrienden. Ook kunnen ze, als ze dat willen, hun zwemdiploma halen. Bij de eerste cursus is er plaats voor acht studenten, bij de tweede cursus voor zes. **LvdN**

CORRECTIE

In het artikel *Besturen sportverenigingen lastig te vullen* (Resource 10, 4 januari) wordt voorzitter Romy Willemssen van Thymos geciteerd met de zin: 'Bijna alle verenigingen kampen met tekorten'. Volgens Willemssen heeft ze dit niet gezegd. De mening van Thymos is dat het per jaar en per vereniging kan verschillen hoe gemakkelijk het is om bestuurs- en commissieleden te vinden. Vandaar dat Thymos niet achter de conclusie van het artikel staat. **LdK**

ESCAPE ROOM MET BIOLOGISCHE TINTJE

‘Dat kunnen wij ook’, dachten vijf studenten van studievereniging Biologica na een bezoekje aan Escape Room Wageringen. Drie brainstormavonden later was hun Escape Room met biologisch tintje vorige week een feit.

Het evenement bleek zo populair dat de studenten er afgelopen maandag een tweede avond bij aan moesten plakken. ‘Binnen twee uur nadat ik het evenement online zette, hadden er al zes groepjes aangemeld’, vertelt Angelina Horsting, één van de initiatiefnemers. Uiteindelijk gingen zo’n vijftig studenten de uitdaging aan.

Bij een Escape Room moeten mensen verschillende puzzels oplossen om uit een kamer – in dit geval de kelder van een van de initiatiefnemers – te kunnen ontsnappen. De studenten bedachten alle puzzels van de Escape Room zelf. ‘Dat was wel een uitdaging. Niet alleen heb je een klein budget, je moet er ook één geheel van we-

ten te maken, en dat is lastig’, zegt Angelina. Omdat er aanwijzingen door de hele kamer zijn verstopt, ligt de volgorde van de puzzels niet vast. ‘We moesten er dus voor zorgen dat je wel alle puzzels moest oplossen om naar buiten te kunnen, zonder dat de volgorde erg veel uitmaakt.’

De deelnemers moesten onder andere een blaadje hederia determineren. Hadden ze de juiste soort te pakken, dan vonden ze de code om een iPod te ontgrendelen die een liedje afspeelde – de volgende aanwijzing.

Voor de studenten van Biologica waren de twee avonden spannend. ‘Je hoopt dat alles goed gaat, dat de puzzels niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk zijn’, vertelt Angelina. ‘Uiteindelijk hebben we alleen maar positieve reacties gehad. In de kelder stonden ook bier en hapjes, maar iedereen was zo geconcentreerd bezig dat niemand een biertje heeft aangehaakt.’ **© CN**

FOTO'S: ROBERT BENJAMINS

ALLES OVER DE NATIONALE STUDENTEN ENQUÊTE

Meer dan 700.000 studenten kregen onlangs een uitnodiging om de Nationale Studenten Enquête in te vullen. Ze werden lekkergemaakt met kans op een half jaar collegegeld of een cadeaubon van 25 euro. Maar wat is de Nationale Studenten Enquête eigenlijk?

Waar gaat die enquête over?

Je opleiding. Allerlei onderwerpen komen aan de orde, van de deskundigheid van docenten tot de beschikbaarheid van werkplekken in de bibliotheek. Steeds kunnen studenten invullen of ze zeer tevreden zijn, zeer ontevreden of iets ertussenin.

Waarom is hij er?

Met de uitkomsten van de enquête kunnen scholieren en hun ouders opleidingen vergelijken. Als ze eenmaal voor rechten, economie of de pabo hebben gekozen, moeten ze nog beslissen naar welke universiteit of hogeschool ze gaan. Dankzij de NSE weten ze waar studenten te-

vreden zijn en waar niet. Maar ook opleidingen zelf kunnen de uitkomsten ter harte nemen. Als studenten bijvoorbeeld klagen over de lesroosters, dan moet daar misschien iets aan gebeuren.

Waar verschijnen de uitkomsten?

Ze verschijnen op Studiekeuze123.nl, waar studiekeuzers online opleidingen met elkaar kunnen vergelijken. Ook de Keuzegids en weekblad Elsevier maken er gebruik van. Opleidingen moeten bovendien in hun ‘studiebijsluiter’ vermelden hoe (on)tevreden studenten zijn.

Kan het tegen me werken als ik kritisch ben?

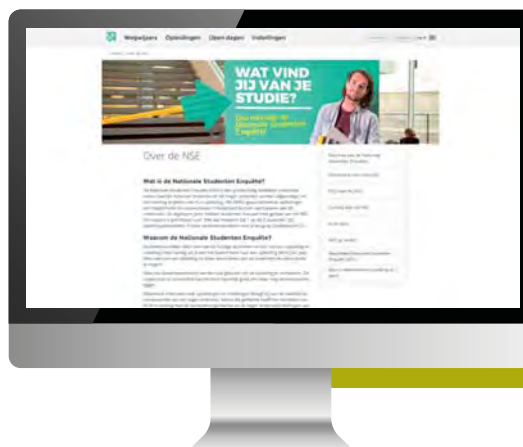
Je blijft anoniem, want de opleidingen mogen de antwoorden niet herleiden tot individuele studenten. Mocht je opleiding

opeens heel slecht blijken, dan zou dat misschien de waarde van je diploma kunnen aantasten. Maar dan moet de opleiding het wel héél bont maken.

Is de enquête objectief?

Tja, wat zegt een student nu eigenlijk als hij ‘tevrede’ is over zijn docenten, in plaats van ‘zeer tevreden’? De uitkomst spreekt niet helemaal voor zich, je moet die interpreteren. Maar al met al bieden de antwoorden wel veel informatie. In-

teressanter is misschien welke vragen de studenten voorgelegd krijgen en welke niet. Studentenorganisaties ISO en LSVb moeten daarover onderhandelen met universiteiten, hogescholen en het particuliere onderwijs, dus komt er ook wat politiek bij kijken. Vroeger wilden de enquêteurs bijvoorbeeld weten hoeveel uur studenten per week aan hun studie besteedden, zodat duidelijk werd wat de lichtste opleidingen waren. Die vraag is eruit. **© HOP, Bas Belleman**

MAG IK MEEDOEN?

Studenten (ook deeltijd-) kunnen tot en met 6 maart de enquête invullen. Als je recentelijk bent afgestudeerd of bent gestopt, mag je meedoen als je een uitnodiging hebt gekregen. Meer vragen? Ga naar www.studiekeuze123.nl/nse.

SPIDERMAN

Je kunt als Spiderman tegen de muur oplopen. Allen moet je dan wel schoenmaat 145 hebben, beweren wetenschappers van de universiteit van Cambridge. Voor mensen niet haalbaar dus. De gekko is het grootste beest dat met plakvoeten uit de voeten kan. Groter is volgens de geleerden evolutionair gezien niet mogelijk. Nu is het dus ook wetenschappelijk bewezen: Spiderman bestaat niet.

FOTO: FUNFUPHOTO/SHUTTERSTOCK.COM

MENSENPOEP

De Romeinen bedachten het toilet, het badhuis en het riool. Maar gezonder zijn ze er niet van geworden, toont Brits archeologisch onderzoek aan. Het aantal darmparasieten nam toe in plaats van af. Mogelijk omdat ze mensenpoep gebruikten om het land mee te bemesten.

DATEN MET DIEREN

Succes op de huwelijksmarkt neemt aanzienlijk toe als je er een huisdier op nahoudt. Dat blijkt uit Amerikaans onderzoek onder alleenstaanden. Een derde van de vrouwen en een kwart van de mannen gaf aan een toekomstige partner aantrekkelijker te vinden met een huisdier. Vooral honden doen het goed. Twee voorbehouden: de alleenstaanden hadden allemaal zelf een huisdier en het onderzoek werd gesponsord door een dierenwinkelketen.

GASTEN

Een doorsnee Amerikaans huis in de buurt van North Carolina State University telt meer dan 500 verschillende insecten. Blijkt uit noest spoorwerk van lokale wetenschappers. Veel van die insecten zijn overigens dood en aan komen waaïen of meegelift met de bewoners. We delen ons huis dus met veel gasten. Lange leve de biodiversiteit!

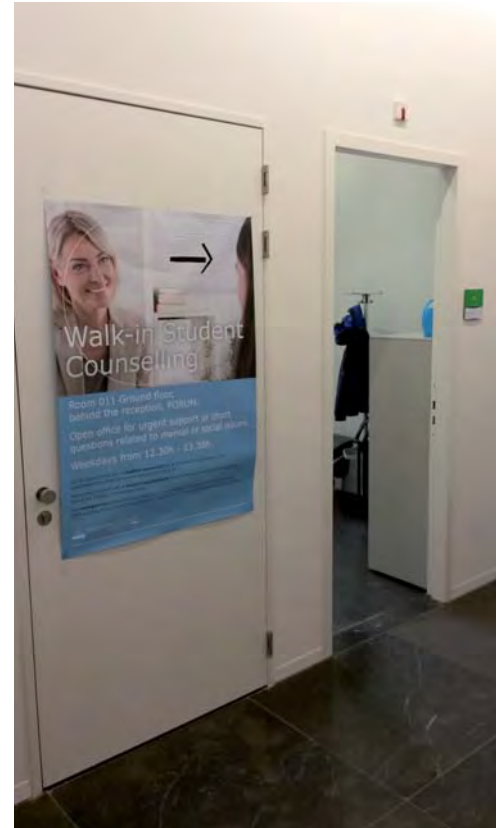
Open spreekuur psychologen in Forum

Ben je eenzaam of worstel je ergens mee, maar vind je het lastig om een afspraak te maken met de psycholoog? Dan kun je sinds vorige week gewoon binnenlopen bij een inloopsprekkuur in het Forum, tijdens de lunch-pauze.

Walk-in counseling is een pilot en loopt tot de zomer. Het is een initiatief van de studentenpsychologen en het decaanaat, die op deze manier studenten een laagdrempelige manier willen bieden om hulp te zoeken. 'In een kwartier tijd kunnen de studenten hun verhaal doen of een vraag stellen en geven wij advies', aldus studentenpsycholoog Ineke Leenders. 'Dat kan bijvoorbeeld zijn dat we iemand op de wachtlijst zetten voor een langer gesprek of dat we zeggen dat hij of zij zich bij de huisarts moet laten doorverwijzen.'

In de eerste week kwamen er elf studenten langs. Leenders hoopt dat er een preventieve werking van de korte sessies uitgaat. 'Soms helpt het de student al als hij even zijn ei kwijt kan. We kunnen dan snel richting geven, zoals "ga sporten" of "informeer eens bij die en die vereniging". Zo kunnen we erger voorkomen.'

In de toekomst is het de bedoeling de *walk-in counseling* ook na de colleges open te stellen, van vijf tot zeven uur 's avonds. 'Tussen de middag zitten er professionals, maar 's avonds willen we werken met vrijwilligers die, na een training, studenten een luisterend oor bieden.' De studentenpsychologen zoeken hiervoor nog vrijwilligers. **© LvdN**

Studenten ontmoeten Jane Goodall

Wageningse studenten kregen vorige week de kans om de beroemde biologe Jane Goodall te ontmoeten. Tijdens de opnames van NTR-televisieprogramma *College Tour in Artis* konden ze haar een vraag stellen.

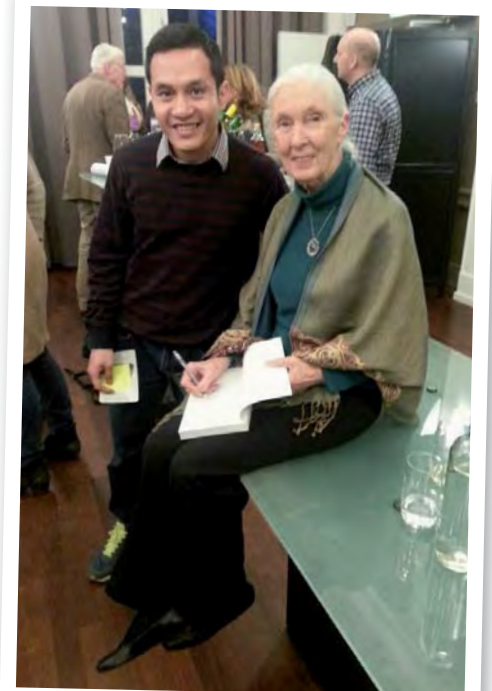
Goodall is wereldwijd bekend om haar baanbrekende werk met chimpansees en om haar inzet voor de bescherming van hun leefgebieden. Er was heel veel animo voor het bijwonen van de opnames. Op het laatste moment kreeg Wageningen Universiteit echter nog twintig extra plekken. 'Ik vermoed omdat we al eens goed hadden samengewerkt voor de opnames van *College Tour* met Bill Gates', zegt Gerlinde De Deyn.

'Het was duidelijk dat iedereen erg onder de indruk was van Jane', zegt student Marlotte Vonk. 'Ze is 81, maar vertelt nog steeds enorm gemotiveerd.' Volgens student

dierwetenschappen Hieu Nguyen Ba uit Vietnam was de sfeer erg gemoedelijk. 'Jane antwoorde zo vriendelijk en bescheiden. Het leek alsof ze één van de studenten was.'

Hij vond het erg speciaal om de mening te horen van iemand die zo veel heeft betekend voor de dierenwetenschap. Hieu wilde Janes mening weten over het probleem dat het moeilijk is om dierenwelzijn in ontwikkelingslanden te verbeteren. 'Uit haar antwoord sprak wijsheid. Ze heeft me laten inzien dat dierenwelzijn verbonden is met het welzijn van mensen. We moeten ze beide zien te verbeteren.' **© DK**

College Tour met Jane Goodall wordt op vrijdag 5 februari uitgezonden op NPO3 om 20.25 uur.

AFLEVERING 64 - MORTIERSTRAAT 14B <<

Tekst
Rob
Ramaker

Wat voorafging: Voor het eerst sinds zijn coming-out heeft Derk een serieuze vriend. Het zorgt ervoor dat oude zorgen bovendien.

Tiramisu

Derk merkte pas na een minuut of drie dat hij de gesneden ui probeerde te fruiten op een gaspit die niet aan stond. Hij was afgeleid. Vanavond kwam Jelle voor het eerst eten met bijna alle huisgenoten erbij. Het voelde als een officieel voorstelrondje, een tweede coming-out. En dat zorgde voor gepieker. Zouden zijn huisgenoten ruimdenkend blijven nu er echt een vriendje was? Gingen Italianen hier anders mee om?

‘... echt een handige truc om supersnel tiramisu te maken’, ratelde Bianca, die over een ovenschaal gebogen stond, ondertussen. ‘Het hoeft zo maar heel even in de koelkast, in tegenst...’ Ze schopte speels tegen Derks heen. ‘Hallo, aarde aan Derk. Hoor je wat ik zeg?’ ‘Ja, eh, handig in de koelkast.’ Bianca grinnikte. ‘Niet zo inzitten over dat gefaalde tentamen, joh’, zei ze, zijn afwezigheid verkeerd interpreterend. Ondertussen kwam Willem-Jan ook binnen. Hoewel hij weer fanatieker studeerde, had hij gisteren wel tijd gevonden om de geluidsinstallatie aan te passen. Nu kon hij vanaf zijn mobiel Spotify aansturen. Terwijl hij de keuken inliep, bulderde YMCA uit de luidsprekers. ‘Nou, ik ben heel nieuwsgierig naar je lekkere boy’, grijnsde Willem-Jan. Derks hart versnelde even. Wat bedoelt hij nou, dacht hij zenuwachtig, maakt hij nou een grapje? Willem-Jan pakte ondertussen een biertje en maakte zich uit de voeten voordat hij in de keuken moest helpen. Terwijl de

ILLUSTRATIES: KIM PETERSE

tomaten de pan in gingen, keek Derk ongerust op zijn horloge. Waar bleef Jelle nou? Bianca vertelde ondertussen over een tiramisu die ze ooit in Napels had gegeten, maar hij kreeg slechts flarden mee. Op de achtergrond klonk gestommel op de trap.

‘Hi guys. I bumped into Jelle and already let him in.’ Met een bonkend hart liep Derk de kamer in, gaf Jelle een kus, en stelde hem voor.

‘Yeah, we already met outside’, zei Filippo, en gaf hem een hand.

‘Leuk je te zien’, zei Bianca, die de tafel dekte. Tijdens het eten liep Derks spanning weg als lucht uit een lek geprikte ballon. Waarom had hij getwijfeld aan zijn huisgenoten? Toen de tiramisu op tafel verscheen, pakte hij in ieders zicht Jelles hand vast. In de kamer begon een zwoele hit van George Michael te spelen. Grijnzend keek Derk naar Willem-Jan, die terug knipoogde.

Resource volgt de belevenissen in de Mortierstraat 14B

Collegegeldvrij bestuursjaar in zicht

Studenten die een fulltime bestuursjaar doen, zouden geen collegegeld hoeven te betalen. Dat vindt een meerderheid van de Tweede Kamer.

VVD, PvdA en CDA hebben op 21 januari een amendement ingediend om het mogelijk te maken dat studenten geen collegegeld betalen als ze een jaar lang helemaal geen on-

derwijs volgen omwille van het vervullen van een bestuursfunctie. Het voorstel is dat studenten in die collegegeldvrije periode wel ingeschreven blijven staan aan hun onderwijsinstelling, zodat ze bij DUO kunnen blijven lenen en van de OV-studentenkaart gebruik kunnen maken.

Overigens staat in het plan niet de verplichting dat universiteiten

en hogescholen moeten meewerken collegegeldvrij besturen. Onderwijsinstellingen houden de mogelijkheid om zelf af te wegen in hoeverre ze hieraan meewerken. Daarnaast staat in het amendement: ‘De indieners menen wel dat wanneer de studenten van deze mogelijkheid gebruikmaken, ze daadwerkelijk afzien van het volgen van onderwijs en dus geen studiepun-

ten behalen, ook niet bij een andere onderwijsinstelling. Daarnaast stellen de indieners dat deze periode maximaal 1 collegejaar mag duren (en het is dus een eenmalige vrijstelling).’

Onderwijsminister Jet Bussemaker, die zelf ook collegegeldvrij besturen mogelijk wil maken, zal per brief reageren op het amendement. Daarna volgt een Kamerdebat. **KG**

>> FEESTEN

De beste feesten volgens Wageningen Uitgaans Promotie. Voor alle feesten, check www.wageningenup.nl.

WAGENINGENUP

DE WILDE WERELD - NACHTBOTER: THE MOST MENTAL SHOW IN TOWN

Vrijdag 29 januari van 20.00 tot 23.30

De eerste Nachtboter van 2016 opent met *the most mental edition yet*. In De Wilde Wereld tonen mentalisten hun 'paranormale gaven'. Verwacht hypnoseshows, gedachteleestructuren en andere mindf*cks.

CAFÉ LOBURG - ALLE 13 FOUT

Zaterdag 30 januari van 21.00 tot 04.00

Meezingen met foute hits, gespeeld door een coverband. Wat is er leuker dan dat? Vanaf 21:30 draait dj Sander het ene na het andere goed foute plaatje om lekker in de sfeer te komen. Om 23.15 pakken de bandleden hun instrumenten op en gaat het dak eraf.

VILLA BLOEM - B&B CARNAVAL WEEKEND

Vrijdag 5 februari en zaterdag 6 februari van 21.00 tot 01.00

Vergeet het Brabantse en Limburgse carnaval. In Villa Bloem wordt carnaval gevierd met Braziliaanse beats op vrijdag en Balkanbeats op zaterdag. De band Surubanda zweept de boel op tijdens de Braziliaanse avond. De Balkannacht wordt extra lang dankzij de band Grassmoawer.

SHOUT - LOVE YOU LIKE HELL PARTY

Zaterdag 6 februari van 22.00 tot 01.00

Trek je meest duivelse outfit aan en kom naar De Wilde Wereld, de vaste uitvalsbasis voor feestjes van SHOUT, de vereniging voor homo's en lesbiennes in Wageningen.

>> HET ECHTE WERK

OOG IN OOG MET EEN LUIPAARD

Wie? Nathalie Scholten, masterstudent biologie

Wat? Masterthesis over angst bij bushbaby's

Waar? Zuid-Afrika, onderzoekscentrum Lajuma

'Bushbaby's zijn kleine primaten die 's nachts foerageren. Wanneer ze naar eten zoeken, moeten ze alert zijn op roofdieren. Ik onderzoek de relatie tussen hun angst en de hoeveelheid beschutting die ze hebben in het bladerdak. Daarvoor hing ik na zonsondergang emmers met voedsel in de bomen. Het idee was dat de bushbaby's langer uit de emmers zouden eten naarmate de plek meer beschut was. Als ik de volgende ochtend terugkwam, kon ik zien hoeveel voedsel er uit de emmer was gehaald. Het was zwaar werk, omdat ik alle emmers voor zonsopkomst weer uit de bomen moest halen.

De wilde natuur in Zuid-Afrika staat in sterk contrast tot de natuur hier in Nederland. Het onderzoekscentrum waar ik verbleef, lag op een berg, midden in de wildernis. Om boodschappen te doen moesten we minstens een uur rijden naar de dichtstbijzijnde stad.

Het moment dat mij altijd zal bijblijven, was toen ik plotseling oog in oog stond met een luipaard. Elke avond moest ik na het ophangen van de emmers in het donker teruglopen naar het onderzoekscentrum. Terwijl ik liep, had ik al ogen zien schitteren in het licht van mijn lampje, maar ik dacht dat het een soort antilope was die je daar veel tegenkomt. Pas toen ik dichterbij kwam, zag ik dat het een luipaard was. Als bioloog kon ik alleen maar denken "wat gaaf", ondanks dat het misschien wel gevaarlijk was. Uiteindelijk is de luipaard uit zichzelf weggelopen. Ik

heb mijn medestudenten in het onderzoekscentrum nog flink jaloers kunnen maken met deze onverwachte ontmoeting.

Bij het onderzoekscentrum werkten ook lokale mensen. Hun werkomstandigheden hebben grote indruk op me gemaakt. Ook al werden ze betaald, toch voelde het alsof ze het bezit waren van de werkgever. Ze hadden weinig rechten en ze mochten bijvoorbeeld niet bevriend raken met de studenten. Ze waren wel heel aardig en behulpzaam. Het was raar dat ze alles deden wat je vroeg, inclusief je kamer opruimen. Het vroeg enig vertrouwen als ze mijn kamer hadden schoongemaakt en ik de volgende dag iets even niet kon vinden. Uiteindelijk heb ik nog wel een fijne tijd met hen gehad. Ze wilden allemaal nog op de foto met mij toen ik weer terugging naar Nederland.' DK

FOTO: ANTON IVANOV/SHUTTERSTOCK.COM

MEANWHILE IN... <<

Ondertussen in... Iran

In het nieuws: Het Westen heeft na tien jaar het handelsembargo tegen Iran opgeheven, omdat het land heeft voldaan aan het nucleaire akkoord. Dit maakt een einde aan de verregaande economische sancties. Wat zijn de verwachtingen?

De geïnterviewde Iraanse student wil graag anoniem blijven, omdat een mening over dit onderwerp gevoelig kan liggen.

'Ik opende vanochtend mijn mail en zag een bericht van een softwarebedrijf. Het was een lijst met verbeterde producten die ik vanaf vandaag allemaal kan krijgen. We kunnen nu producten uit Europa kopen, zoals laptops en smartphones. Iraniërs zijn hier blij mee.

Dat geldt voor bijna iedereen. Men verwacht economische groei en daarmee vooruitgang. Een kleine groep mensen is negatief over de opheffing van de sancties. Ze vertrouwen Amerika niet. Die zijn alleen maar op ons geld uit, denken ze. Ik schat dat deze groep niet groter is dan een paar procent van de bevolking. Voorheen was dat anders. Toen de onderhandelingen met het Westen begonnen, waren veel mensen tegen. Dit veranderde omdat de leiders en de media vertelden dat de opheffing van de sancties gunstig zou zijn. Op televisie verschenen bekende sporters die de onderhandelingen aanprezen.

Zelf denk ik dat we op korte termijn niet veel merken van de opheffing van de sancties. De afgelopen tien jaar leverden we veel in en is de economie sterk achteruitgegaan. De waarde van onze munt is flink gedaald en dat trekt niet zomaar weer bij, dat heeft tijd nodig. Op lange termijn ziet het er beter uit. We kunnen onze producten kwijt aan de rest van de wereld. De lage olieprijs hindert ons land niet ernstig. In tegenstelling tot andere landen in de regio hebben we meer mogelijkheden. We bezitten gas, landbouwproducten, vis en veel andere bronnen van inkomsten. Ook de verbeterde banden met het Westen zijn gunstig. Zeker nu de situatie in de regio instabiel is.

Hoe de regering de nieuwe inkomsten gaat investeren, bepaalt de vooruitgang van Iran. Ik denk dat ze dit goed doen en er veel nieuwe banen in ons land bij komen. De toekomst ziet er goed uit.' **R LdP**

Science Cafe Wageningen

www.sciencecafe.wageningen.nl

The Human Brain Project

Prof. Paul Tiesinga (RU Nijmegen),
Prof. Huib Mansvelder (VU Amsterdam)

Thursday, January 28th

19:45 live music

20:15 Science

Café Loburg

FREE ENTRANCE

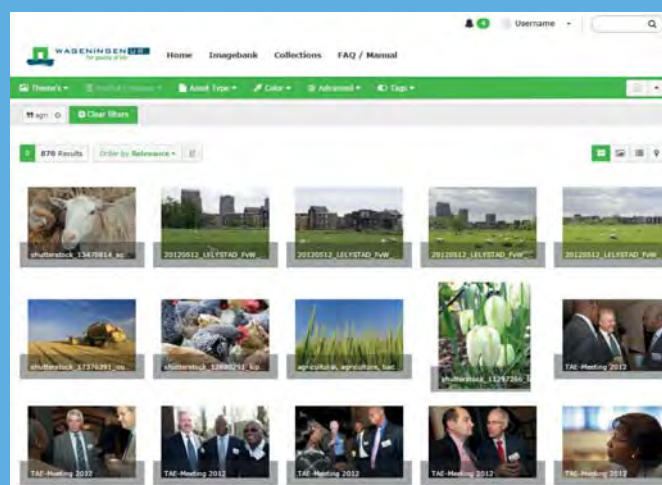
Sponsored by:

De Brand Portal is live!

Kijk in de Brand Portal en vind en deel foto's en films van Wageningen UR

www.wageningenurbrandportal.nl

International FameLab

TALKING SCIENCE

BRITISH
COUNCIL

CHELTENHAM FESTIVALS

PASSIONATE ABOUT SCIENCE? FAMELAB NEEDS YOU!

If you think you can explain a concept
in science in just three minutes, enter a
FameLab competition near you!

For full details and terms & conditions visit:

britishcouncil.nl/famelab

Follow us on @nl_British #famelabNL facebook.com/FameLabInternational

YOU COULD WIN:

- Expenses-paid, 2-day FameLab Master Class on Thursday 31 March and Friday 1 April 2016 in Amsterdam to develop your public engagement skills
- Internship with public broadcaster NTR
- Expenses-paid trip to the UK in June 2016 to attend Cheltenham Science Festival and compete in the FameLab International

LET'S TALK SCIENCE!

All it takes is three minutes!

Perform live at one of these regional heats:

Groningen - Thursday 11 February 2016
GroningerForum

Utrecht - Thursday 11 & 18 February 2016
Academiegebouw Utrecht

Leiden - Tuesday 16 February 2016
Academiegebouw Leiden

Nijmegen - Wednesday 17 February 2016
Rode Zaal Donders Instituut Nijmegen

Amsterdam - Friday 26 February 2016
Spui25

Wageningen - Friday 4 March 2016
Impulse - Wageningen Campus

The winners of the heats will go through to the **Masterclass** at the KNAW Trippenhuis in Amsterdam on **Thursday 31 March and Friday 1 April 2016** and to the **National Final** at the Academiegebouw in Utrecht on **Friday 22 April 2016**.

Registration
now open!

ntr:

Radboud University

Radboudumc
university medical center

VU
Vrije Universiteit
Amsterdam

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

university of
 groningen

Universiteit
 Leiden

Universiteit Utrecht

WAGENINGEN UR
For quality of life

Mededelingen

Voedselbank Neder-Veluwe zoekt vrijwilligers voor het team in Wageningen

De voedselbank Neder-Veluwe is dringend op zoek naar nieuwe vrijwilligers voor verschillende functies, zoals chauffeurs, rijders, inpakkers, voedselcontroleurs, etc. Je kunt aangeven hoe vaak en wanneer je beschikbaar bent. Op basis daarvan wordt elke maand een rooster gemaakt. We werken in teamverband, dus het is erg gezellig! Informatie: Anneke Sijbrand via 06-40932724, of via www.voedselbanknederveluwe.nl.

Vacancy: student assistant Sociology of Development and Change (SDC)

For 8 hours/week (flexible), till July 1 2016, to help implement communication strategy: build WordPress websites, start up Facebook & Twitter and populate/produce/collect/upload information, etc. You will work closely together with a small team. Requirements: good knowledge of: WordPress websites, new media, general communication expertise. Familiarity with SDC group themes is a preference. Information/applications via marielle.takes@wur.nl.

agenda

donderdag 28 januari t/m

woensdag 13 februari

FILMS VOOR STUDENTEN

Bij filmhuis Movie W veel films, o.a.: *Janis- Little Girl Blue*, over de legendarische blueszangeres Janis Joplin (1943-1970) haar stem, traumatische jeugd, charisma, de emoties en

de performance; met prachtig archiefmateriaal, interviews en oude popfestivals. Daarnaast kun je genieten van *Corn Island*, een zeldzaam filmjuweeltje over een eilandje in een rivier, een oudere boer en zijn kleindochter, de strijd tegen de elementen en het maandenlange werken om de oogst op tijd veilig te stellen. Locatie Movie W: Wilhelminaweg 3A. WWW.MOVIE-W.NL

zaterdag 30 januari, 20.30

MEIJKE VAN HERWIJNEN: LIJFLIED – HET THEATERCOLLEGE OVER HET MENSELIJK LICHAAM

De meeste mensen hebben wel apparaten in huis waarvan ze de gebruiksaanwijzing niet lezen en dus de helft van de functies missen. Is één van die apparaten het eigen lichaam, dan is het tijd om naar *Lijflied* te komen! Meijke van Herwijnen is naast Wageningen voedingswetenschapper leefstijlcoach. Ze leert mensen en organisaties hoe ze gezonde gewoontes kunnen ontwikkelen. In de voorstelling wordt het publiek met humor meegetrokken in een leerzaam verhaal. Over de invloed van je linkerhersen helft bijvoorbeeld, over jezelf verwennen en over wat je écht kunt doen om lekker in je vel te zitten. Locatie: Theater Junushoff, Wageningen MEIJKES.WIX.COM/LIJFLIED

zondag 31 januari, 15.00

ZONDAGUNIVERSITEIT: 'KEER (SUIKER)ZIEKTE OM' DOOR SABITA SOEDAMAH-MUTHU

Diabetes type 2 is tegenwoordig geen ouderdomsziekte meer, steeds meer jonge kinderen krijgen suikerziekte. Maar waarom hebben zoveel mensen last van overgewicht en diabetes? Kunnen we suikerziekte omkeren, en wat weten we over voeding en suikerziekte? De westerse wereld heeft een enorme ontwikkeling door- gemaakt waardoor veel van wat we dagelijks eten geproduceerd, gemodificeerd, verpakt en langer houdbaar is. Misschien moeten we terug naar de basisvoedingsmiddelen en eten zoals onze voorouders aten. Dr. Sabita Soedamah-Muthu van Division Human Nutrition/WUR geeft een inkijkje in de wetenschappelijke bevindingen.

Locatie: bblthk, Stationsstraat 2 Wageningen

WWW.BBLTHK.NL

dinsdag 2 februari, 10.00 – 17.00

CAREER DAY: EXPLORE YOUR FUTURE

Students, PhD candidates, alumni and other interested persons are very welcome to explore the range of employers and find out which one will suit you best. The job fair offers a mix of large international organisations, fast growing companies, small regional organisations and NGO's. During the day there are several exciting presentations and plenty of possibilities to network and to connect. You might get acquainted via a lunch meeting or an interview. At the KLV Professional Match booth you can consult career experts about all matters on the job hunt. Venue: Orion building.

WWW.WAGENINGENUR.NL/CAREERDAY

Wednesday 3 February,

20.00 – 22.00

LECTURE JORIS LUYENDIJK: FOLLOWING THE MONEY

Joris Luyendijk, celebrated author, journalist and anthropologist will share his insights into how dangerous the global financial sector really is, how close to the brink it took all of us in 2008 and why so little has changed since then. Venue: Orion, Bronland 1 Wageningen.

zaterdag 13 februari, 10.00-17.00

RECLAIM THE SEEDS-ZADENBEURS / BOERENGROEP

De beurs is de gelegenheid om bijzondere rassen en variëteiten voor je tuin te vinden en andere mensen met dezelfde passie te ontmoeten. Een markt waar je zaden kunt ruilen, weggeven of kopen met daarnaast een informatiemarkt met lezingen en workshops over de praktische en politieke kanten van zaden en landbouw. Door de samenwerking met de Voedsel Anders-conferentie die tegelijkertijd plaatsvindt, is er dit jaar een extra grote markt met naast de kramen informatie over andere aspecten over het vernieuwen van ons voedselsysteem. Locatie: Forum, Droevendaalsesteeg 2.

WWW.RECLAIMTHESEEDS.NL

Deadline indienen: één week voor verschijningsdatum (max. 75 woorden). Mail: resource@wur.nl

colofon

Resource is het magazine en de website voor studenten en medewerkers van Wageningen UR. Resource magazine verschijnt tweewekelijks op donderdag.

Redactieadres

Akkermaalsbos 14, 6708 WB Wageningen (Nexus, gebouw 117, bode 31). Postbus 409 6700 AK Wageningen. Secretariaat: Thea Kuijpers, resource@wur.nl, 0317 484020 Website: www.resource-online.nl. ISSN 1389-7756

Redactie

- Edwin van Laar (hoofdredacteur) edwin.vanlaar@wur.nl, 0317 482997
- Lieke de Kwant (eindredacteur) lieke.dekwant@wur.nl, 0317 485320
- Roelof Kleis (ecologie, sociale wetenschappen, economie) roelof.kleis@wur.nl, 0317 481721
- Koen Guiking (webredacteur) koen.guiking@wur.nl, 0317 488190
- Linda van der Nat (studenten, onderwijs) linda.vandernat@wur.nl, 0317 481725
- Rob Ramaker (voeding, visserij) rob.ramaker@wur.nl, 0317 481709
- Albert Sikkema (plant, dier, organisatie) albert.sikkema@wur.nl, 0317 481724

Aan Resource werken mee

Guy Ackermans, Jeroen Bok, Ton van den Born, Alexandra Branderhorst, Susie Day, Stijn van Gils, Aart-Jan van de Glind, Clare McGregor, Hoger Onderwijs Persbureau, Milou van der Horst, Amy Jansen, Nicole Janssen, Iris Keizer, Jan-Willem Kortlever, Kito, Hilde de Laat, Django Kaasschieter, Sven Menschel, Carina Nieuwenweg, Rik Nijland, Onnika van Oosterbosch, Derek Pan, Kim Peterse, Camilla Ponte, Lucas du Pré, Simone Rijlaarsdam, Henk van Ruitenbeek, Eva van Schijndel, Kristina Simonaityte, Twan van der Slikke, Joris Tielens, Pascal Tieman, Kees van Veluw, Veronika Wehner, Daniël Dreadson, Clare Wilkinson, Rob de Winter, Remo Wormmeester

Vormgeving

Geert-Jan Bruins

Druk

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

Abonnement

Een abonnement op het magazine kost €58 (buitenland €131,50) per academisch jaar. Opzeggen voor 1 augustus.

Advertenties

Extern: Bureau van Vliet, 023 5714745, m.dewit@bureauvanvliet.com
Intern: Thea Kuijpers, resource@wur.nl, 0317 484020

Uitgever

Marc Lamers, Corporate Communications & Marketing Wageningen UR

klimaatneutraal
natureOffice.com | NL-215-174413
gedrukt

FSC
www.fsc.org
MIX
Papier van
verantwoord
herkomst
FSC® C007225

Everts & Weijman
beleef groen, geniet groen

Uw tuin het hele jaar onderhouden? Bel ons voor de mogelijkheden

Renkum 0317-313521 www.everts-weijman.nl

>>TYPICAL DUTCH

ILLUSTRATIE: HENK VAN RUITENBEEK

Was drop invented to trick foreigners?

I love to try new food, more especially typical, local food. So following the advice of various Dutch people I went to try the famous drop. No, not droppings but drop.

When I saw the black darksome thing they offered me I thought: OK, it's ugly, but it's a candy so why not? I like sweet things. So I put it in my mouth and... arghhhh, it was salty. Can you imagine? A black, salty thing with a Liquorice taste. Sounds like I am describing a medicine, I know, but Dutch people call this candy.

At first I thought drop was a prank that Dutch people pull on foreigners. They like to laugh when we try it, I thought, and that's the only reason they sell this stuff in the supermarket. But it's not a prank, they really like it. Even the children. Maybe this explains why there are so many cases of depression in the Netherlands. But try it, maybe you will like it. There are many variations. Drop, to me, is the perfect example of the expression "different strokes for different folks".

Drop, by the way, is the only Dutch local food I don't like. I have also tried other strange things, like apple mousse with fries, or different types of crisps that all have the same flavour: paprika. But these things, although weird, at least taste nice.

© Julio Silva, a PhD student of Plant Pathology from Brazil

Do you have a nice anecdote about your experience of going Dutch? Send it in! Describe an encounter with Dutch culture in detail and comment on it briefly. 300 words max. Send it to resource@wur.nl and earn twenty-five euro and Dutch candy.

[NL]

IS DROP EEN GRAP?

Het zwarte dingetje dat Julio Silva uit Brazilië kreeg aangeboden zag er lelijk uit, maar hij dacht: het is snoep, dus het zal wel lekker zijn. Hij stopte het in zijn mond en... bah! Het was zout en smaakte naar medicijn. Zouden Nederlanders drop speciaal hebben ontwikkeld om buitenlanders in de maling te nemen? Nee. Het ze vinden het echt lekker. Zelfs de kinderen. Ze eten hier wel meer gekke dingen, zoals patat met appelmoes, maar dat smaakt tenminste nog.